

TREBALL DE FI DE GRAU

***CULTURA EN TEMPS DE COVID: L'ADAPTACIÓ DE LES
INSTITUCIONS CULTURALS DE FIGUERES***

CLAUDIA ANGELIKA BIERNACKA

TUTORITZAT PER LLUÍS COSTA

GRAU EN COMUNICACIÓ CULTURAL

FACULTAT DE LLETRES

CURS ACADÈMIC: 2020-2021

AGRAÏMENTS

A la meva família i a la meva parella per la seva ajuda i infinita dedicació i paciència.

Al Dr. Lluís Costa pel suport que m'ha ofert al llarg d'aquest treball.

A les institucions culturals de Figueres entrevistades que de manera desinteressada han dedicat una estona del seu temps a aquest estudi i m'han rebut amb els braços oberts.

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	6
1.1 JUSTIFICACIÓ DE LA INVESTIGACIÓ	6
1.2 OBJECTIUS	8
2. MARC TEÒRIC.....	10
2.1 LA CULTURA	10
2.2 EL CONCEPTE COVID-19	11
2.2.1 L'impacte de la Covid-19 en el sector cultural d'Espanya	12
2.2.2 L'impacte de la Covid-19 en el sector cultural a escala mundial.....	14
2.3 LA CULTURA SOTA ELS EFECTES DE LA CRISI	15
3. METODOLOGIA	16
4. ANÀLISI DELS RESULTATS	19
4.1 EFECTES DEL CONFINAMENT	19
4.2 PROCÉS DE REOBERTURA	20
4.3 ESTABILITAT ECONÒMICA.....	21
4.4 PERSPECTIVA DE FUTUR.....	22
5. CONCLUSIONS	23
6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA.....	26
7. ANNEXOS.....	29
7.1. MODEL D'ENTREVISTA	29
7.2. TRANSCRIPCIÓ DE LES ENTREVISTES.....	31
ENTREVISTA MUSEU DE L'EMPORDÀ	31
ENTREVISTA TEATRE-MUSEU DALÍ.....	35
ENTREVISTA MUSEU DEL JOGUET DE CATALUNYA	39
ENTREVISTA TEATRE EL JARDÍ.....	42

RESUM

En general, la Covid-19 ha esdevingut una gran problemàtica que ha afectat de forma multisectorial, de manera que, per impedir la seva propagació, els governs han establert confinaments i restriccions de mobilitat en escales sense precedents. En el camp de l'àmbit cultural, el fet que les activitats de les institucions i les organitzacions fossin temporalment paralitzades, ha afectat als professionals socioculturals i en els seus mètodes de treball. Per aquest motiu la voluntat d'aquest TFG és investigar les quatre institucions culturals més importants de Figueres i de la Comarca d'Alt Empordà. El propòsit d'aquest estudi és fer una investigació sobre els processos que han assumit les institucions culturals i els equips professionals socioculturals, per adaptar-se a aquesta nova realitat provocada per la pandèmia, i conèixer quines alternatives adopten per continuar oferint serveis al públic. La proposta metodològica que proposa aquest estudi radica en analitzar, mitjançant l'entrevista, la situació de quatre centres culturals del municipi de Figueres, concretament s'investiga al Teatre-Museu Dalí, Museu de l'Empordà, Museu del Joguet de Catalunya i el Teatre El Jardí. Aleshores, s'elabora una anàlisi sobre les dades obtingudes de les entrevistes als centres culturals. En aquest sentit, es presenta l'anàlisi a partir de quatre categories específiques.

PARAULES CLAU: cultura; crisi; Covid-19; institucions culturals; Figueres

ABSTRACT

In general, Covid-19 has become a major issue with multisectoral effects so that, to impede its propagation, governments have established lockdowns and mobility restrictions of an unprecedented scale. In the cultural field, the temporal paralysis of the activities of institutions and organizations has affected sociocultural professionals and their work methods. For this reason, the goal of this dissertation is to investigate the four most important cultural institutions of Figueres and the comarca of Alt Empordà. The aim of this study is to undertake research on the processes that cultural institutions and professional sociocultural teams have assumed to adapt to the new reality that the pandemic has provoked, and to discover which alternatives they have adopted to continue offering their services to the public. The methodology that this study proposes consists of analysing, through interviews, the situation of four cultural centres from the municipality of Figueres, specifically Teatre-Museu Dalí, Museu de l'Empordà, Museu del Joguet de Catalunya and Teatre El Jardí. Afterwards, it undertakes an analysis of the data obtained during the interviews at the cultural centres. In this sense, the analysis is presented from four specific categories.

KEYWORDS: culture; crisis; Covid-19; cultural institutions; Figueres

1. INTRODUCCIÓ

1.1 JUSTIFICACIÓ DE LA INVESTIGACIÓ

La decisió d'aquest tema pel treball de fi de grau (TFG) no s'ha produït fins fa poc temps abans de l'inici, en efecte, les fonts motivacionals es varen originar pel fet d'estar vivint en temps de pandèmia provocada per la Covid-19. Així doncs, caldria destacar que aquest TFG pretén centrar-se a investigar les quatre institucions culturals més importants de Figueres i de la Comarca d'Alt Empordà. El propòsit d'aquesta investigació és fer una recerca sobre els processos que han assumit les institucions culturals i els equips professionals socioculturals, per adaptar-se a aquesta nova realitat provocada per la pandèmia, i conèixer quines alternatives adopten per continuar oferint serveis al públic.

Concretament, s'investiguen al Museu de l'Empordà, el Teatre-Museu Dalí, el Museu del Joguet de Catalunya i el Teatre El Jardí. Aleshores, la idea de construir un Museu de l'Empordà es devia a la necessitat de recopilar el patrimoni artístic i històric municipal. No va ser fins a l'any 1947, que es va inaugurar l'obertura de la seva primera instal·lació museogràfica, ubicada a l'Institut Ramon Muntaner. L'objectiu d'aquest museu és dedicar-se a la conservació, investigació i difusió del patrimoni local i comarcal. Ofereix al públic una especial dedicació a la creació artística contemporània (Capella, 2003; Capella, 2007).

El Teatre-Museu Dalí és un museu dedicat a l'artista Salvador Dalí, de fet el Dalí va ser el dissenyador i fundador del seu propi museu. Aquest fet demostra algunes característiques d'aquest espai tan personal i peculiar que és el Teatre-Museu Dalí de Figueres. L'edifici es va inaugurar oficialment el 28 de setembre de 1974 i és un museu surrealista i un teatre per l'esperit. Com les obres d'art d'en Dalí el Museu és, al mateix temps, repulsiu i innocent, científic i aventurat, universal i empordanès: en definitiva és el reflex de l'artista; és el resum i el repàs d'una vida artística complexa, plena i fascinant (Pagès, 1989; Bernils, 1974).

El Museu del Joguet de Catalunya va néixer a l'Hotel París de la Rambla de Figueres el 18 de juny de 1982. El museu és la creació del col·leccionista figuerenc Josep Maria Joan Rosa que, des dels principis dels anys seixanta, havia anat reunint més de vuit mil joguets, jocs i documentacions sobre el món del joguet, formant així una col·lecció

d'una extensa projecció pública a Catalunya. En definitiva, el Museu del Joguet de Catalunya esdevé un espai expositiu i museogràfic, que permet conèixer d'una manera més aprofundida i íntima, la relació entre objecte i cultura, entre joguet i home, dimensió que es troba present en totes les cultures, tant antigues com contemporànies, i que es troben en un accelerat procés de transformació i de canvi (Vàzquez, 1999; Rosa, 1999).

La construcció d'un teatre era fonamental per la millora urbanística i un embelliment de la ciutat de Figueres del segle XIX, fins i tot, el teatre va passar a ser un edifici públic més important de la ciutat. La decisió de dur a terme aquesta construcció suposava un canvi important: l'inici de la socialització de l'espai públic i la proporció d'un espai obert a Figueres. El Teatre El Jardí es va inaugurar l'any 1914, i és un equipament cultural que es dedica a la representació d'arts escèniques (Martínez, 2009).

El coronavirus – conegut amb el nom de Covid-19 – ha afectat a escala global, de manera que, per impedir la seva propagació, els governs han establert confinaments i restriccions de mobilitat en escales sense precedents. Entre els diversos sectors, encara que especialment en l'economia i el sistema sanitari, els impactes de la nova pandèmia també s'han fet notar en l'accés a la cultura universal. Amb les mesures restrictives establertes pels governs, es va sumar el tancament d'una gran part de llocs de treball. En el camp de l'àmbit cultural, el fet que les activitats de les institucions i les organitzacions fossin temporalment paralitzades, ha afectat als professionals socioculturals i en els seus mètodes de treball (Chaves, 2020; Gambau, 2020).

En aquesta línia, tenint en compte que l'impacte de la Covid-19 ha esdevingut una gran problemàtica que ha afectat de forma multisectorial, el sector cultural es troba encara accentualment afectat a causa que políticament i socialment es considera una activitat d'escassa necessitat bàsica. No obstant això, el dèficit d'oferta d'oci i activitats culturals està generant un seguit de repercussions econòmiques, socials i psicològiques que agreuja el malestar de les persones, i incrementa la necessitat de rebre atenció sanitària que ja es troba en situació de col·lapse (Barranco, 2020).

Així doncs, la suspensió de les pràctiques comunitàries, la cancel·lació dels esdeveniments, el tancament de les institucions, entre altres impediments, no permeten al sector cultural recuperar el funcionament normalitzat. Segons l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO, 2020), els festivals

posposats, concerts cancel·lats, la producció de les pel·lícules suspeses, el llançament dels àlbums atraçats i els cinemes tancats, no solament han generat un impacte negatiu pel temps d'oci dels consumidors, sinó també han dificultat als professionals socioculturals mantenir els ingressos econòmics, ja que la majoria part dels artistes són treballadors independents o de mitjanes i petites empreses. Per tant, en cas que la situació de pandèmia es prolongui a llarg termini, un percentatge considerablement elevat s'exposa a perdre els seus llocs de treball (Barranco, 2020; Chaves, 2020).

Tal com assegura la UNESCO (2020), durant el confinament s'ha presenciada un gran augment en l'accés als continguts culturals online, com ara visites virtuals a les galeries, als museus, streaming de pel·lícules, entre d'altres, a través de les xarxes socials. Després del confinament, segons les estadístiques de la UNESCO, el 46% dels països han aconseguit reobrir els seus llocs del patrimoni mundial, però s'estima que un 13% dels museus a escala mundial no tindran possibilitat de reobrir l'accés al públic per la falta de recursos (Barranco, 2020).

En aquest sentit, aquest estudi es planteja investigar el cas dels equipaments culturals de Catalunya, concretament del municipi de Figueres, per tal de conèixer els processos institucionals innovadors que s'adopten per continuar oferint alternativament productes culturals al públic.

1.2 OBJECTIUS

En la línia exposada en la introducció de l'estudi, el propòsit principal és investigar l'adaptació a la situació de pandèmia de quatre institucions culturals específiques de Figueres. Concretament, es pretén conèixer els processos que han adoptat els centres culturals i els equips socioculturals per adaptar-se a les restriccions anti-Covid que s'han establert, així com les mesures i les estratègies que s'han innovat per continuar oferint productes culturals al públic.

D'aquest propòsit general se'n deriven quatre objectius específics:

- Conèixer la repercussió que va suposar el període de confinament en les institucions culturals del municipi de Figueres. Així com les mesures alternatives que s'han estat utilitzant per continuar oferint els continguts culturals.

- Analitzar en quines condicions permeten les restriccions anti-Covid reobrir l'accés al públic a les institucions culturals, la viabilitat per elaborar el procés d'adaptació a les noves condicions, i com es prenen l'equip professional i el públic aquestes limitacions.
- Conèixer en quina mesura ha afectat la pandèmia a l'estabilitat econòmica de les institucions culturals, quins recursos s'han utilitzat per pal·liar amb les mancances econòmiques i quines mesures s'han pres per a afavorir la situació econòmica institucional.
- Visualitzar els plans de futur que elaboren les institucions culturals a causa de l'impacte de la pandèmia originada per la Covid-19.

2. MARC TEÒRIC

2.1 LA CULTURA

La paraula 'cultura' ha tingut diferents significats al llarg de la història, però quin significat té avui dia? I doncs, la cultura és el conjunt de trets característics i coneixements que distingeixen a una societat, un grup social o una determinada època. El terme cultura a mesura que ha anat evolucionant en la societat, està associat als valors i al progrés. Però el terme més conegut i representat sobre la cultura és un conjunt compost pel desenvolupament artístic, la varietat de costums i modes de vida d'una societat. Aquesta està composta per diversos elements que la integren i entre les quals destaquen les creences, normes, valors, llenguatge, símbols, tecnologia i identitat. Durant els segles la cultura ha esdevingut cada vegada més important i és que destaca sobretot perquè millora la capacitat crítica, fomenta l'oci i l'entreteniment, augmenta el coneixement i fomenta la creativitat (Martí, 2003; Millán, 2000).

No hauria de caure en oblit, encara que la societat conté amb la cultura per superar la crisi, que ella mateixa sofreix les seves conseqüències provocades per la pandèmia de la Covid-19. Les institucions culturals, públiques o privades, han presenciat perdudes considerables d'ingressos, la majoria dels espais de Patrimoni Mundial han hagut de tancar les portes al públic, el que repercutirà econòmicament i socialment en les comunitats. A més a més, les iniciatives culturals han hagut d'escollir entre cancel·lar, ajornar o replantejar les seves activitats presencials. Retrobar-se amb el públic local, compaginar els formats digitals i físics, a més, descobrir formes per sobreviure econòmicament, eren i actualment formen part dels problemes que les institucions culturals es topen a l'hora de lidiar amb l'impacte de la pandèmia. Els problemes de la cultura venen des de lluny i la crisi sanitària només l'evidencia. Les conseqüències de la Covid-19 no només revelen la necessitat d'afrontar els contratemps, sinó que a més ressalten la importància de defensar a les persones que conformen el món de la cultura; fomentar la seva tasca, oferir bones condicions contractuals i crear un model cultural enfocat especialment al veïnat de la ciutat, perquè el públic de proximitat ajudi a superar la pandèmia (Rius, 2020).

La crisi sanitària causada pel coronavirus ha sumit a l'economia mundial en una recessió, impactant dràsticament el sector cultural. Mentre durava el confinament,

milers de milions de persones a tot el món recorrien a la cultura com a font de consol i connectivitat. A diferència de qualsevol altra etapa històrica, avui dia, quedar-se a casa no significa renunciar a enriquir el nostre univers cultural i a conèixer el món. Des dels primers moments del confinament, la cultura s'ha bolcat per ajudar a mantenir el millor estat d'ànim, oferint tota mena d'alternatives digitals i d'aquesta manera gaudir d'art amb les eines de ràpid abast. Dos bons exemples d'adaptació a aquest nou escenari han sigut el Museu Nacional Thyssen-Bornemisza i el Museu Nacional d'Art de Catalunya. Els seus representants varen destacar la importància de la cultura com a element catalitzador dels canvis en la societat. Segons la directora de la Fundació Amics del Museu Nacional d'Art de Catalunya, Cristina Martí, ningú qüestiona el poder transformador en els ciutadans que té la cultura i el seu impacte social. La cultura a més d'entretenir, també ajuda que les persones es converteixin en més crítiques i, sobretot, més lliures. Aquesta experta recorda que la cultura i l'art milloren la vida de les persones, i en temps de pandèmia pot ser una vàlvula d'escapament, una finestra oberta al món que permet aprendre i desconnectar sense sortir de casa. Tanmateix, Cristina Martí, assenyala que existeix un cert risc en l'estratègia que el sector cultural ha anat desenvolupant durant aquesta crisi, i és que està desenvolupant un paper molt important oferint continguts gratuïts, però és perjudicial, perquè portarà sens dubte conseqüències econòmiques. Aquesta gratuïtat podria reforçar la idea negativa i donar a entendre que per a la cultura no s'ha de pagar. La clau estarà en l'aptitud del propi sector cultural de saber vendre's, a més, transmetre aquest poder transformador indubtable (UNESCO, 2020; Asociación Española de Fundraising, 2020).

2.2 EL CONCEPTE COVID-19

El coronavirus és una família de virus que tenen la capacitat de causar malalties, com el refredat comú, el síndrome respiratori d'Orient Mitjà (MERS) i el síndrome respiratori agut greu (SARS). El mes de desembre de 2019, es va identificar un nou tipus de coronavirus com a causa d'un brot de malalties originat a la Xina. Actualment, aquest virus és conegut com a síndrome respiratori agut greu coronavirus 2 (SARS-CoV-2). La malaltia que provoca s'anomena coronavirus 2019, majoritàriament conegut com a Covid-19. L'expansió d'aquest nou virus pel món no remet i el director de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), Tedros Adhanom, va declarar el mes de

març de 2020 que aquest nou brot de Covid-19 és una pandèmia. La OMS juntament amb els Centres per al Control i la Prevenció de Malalties d'Estats Units (CDC), estan observant la pandèmia i publicant actualitzacions en les seves pàgines web, incloent-hi recomanacions per tractar i prevenir aquesta malaltia. Actualment (en data de 31 de març de 2021) la Covid-19 ha superat els 128 milions de casos en tot el món i ha causat més de 2.803.000 morts (Canós, Ribes i Santandreu, 2020).

La dificultat per frenar l'expansió de la pandèmia va obligar als governs de tot el món a aplicar mesures extraordinàries, com establir confinaments i/o restriccions de mobilitat en escales sense precedents, a més de tancar empreses, comerços i edificis públics. Com a conseqüència s'ha reduït la producció, el consum i el turisme arreu del món, provocant unes conseqüències econòmiques negatives (Pont, 2020).

Des del començament de la pandèmia i fins als últims mesos, l'impacte de la Covid-19 s'ha fet notar en tots els àmbits provocant diverses conseqüències com: les anàlisis més recents adverteixen que la pandèmia ha empès a 88 milions de persones a la pobresa extrema, i en els pitjors dels casos, podria arribar a 115 milions; la Covid-19 ha tingut un impacte en el creixement econòmic i és que ha deslligat una crisi sanitària i una crisi mundial sense precedents que, a més de generar un desmesurat cost humà, està conduint a la recessió mundial més profunda des de la Segona Guerra Mundial; la desacceleració econòmica causada per la pandèmia, ha tingut un profund impacte a les empreses i les ocupacions; les empreses han optat per reduir els salaris o les hores, també han optat per acomiadar als seus treballadors; la majoria de les institucions han estat obligats a augmentar l'ús de la tecnologia digital per adaptar-se a la crisi; entre altres conseqüències (Tarazona i Cuellar, 2021; Blake i Wadhwa, 2020).

2.2.1 L'impacte de la Covid-19 en el sector cultural d'Espanya

L'Observatori de la Cultura va elaborar un informe a partir de les respostes de 476 professionals del sector cultural de tota Espanya: artistes, escriptors, actors i directors, arquitectes, músics, directors de museus, responsables de fundacions, comissaris d'exposicions, productors, editors, promotors, galeristes i responsables culturals de l'administració pública. A Espanya, durant el confinament del segon trimestre de l'any 2020, la crisi provocada per la Covid-19 ha afectat greument en el sector cultural,

arrabassant un 36,5% dels seus ingressos durant el 2020. També un 23,4% de les institucions culturals i els agents han hagut de suspendre totes les seves activitats i l'altre 66% bona part d'elles. S'estima que en el sector privat de la cultura un 44% ha presentat l'ERTE. Pel que fa al futur, un 78% no creu en la possibilitat de reprendre l'activitat abans del tercer trimestre, inclosa la possibilitat del tancament. Aquestes són unes dades que causen que el sector cultural reclami a les administracions unes mesures econòmiques urgents, més encara quan consideren que els continguts online només substituiran en part als presencials, a més, resulta bastant difícil monetitzar-los. Només l'1,9% de les institucions i agents enquestats han sigut capaços de seguir desenvolupant el seu treball amb normalitat, però un 3,2% sorprenentment, tenen més treball que mai, i la resta de centres han hagut de suspendre completament les seves activitats. Si en el sector públic un 10,6% de treballadors està a l'ERTE, en el privat la regulació d'ocupacions ha arribat a la meitat d'empreses, i el 24% ha aplicat l'ERTE a tot l'equip (Barranco, 2020; Castro, Pérez i Torres, 2020).

Durant el confinament s'ha presenciat un gran salt al món digital i és que un 72,9% d'institucions ha posat en marxa activitats digitals: la majoria oferien continguts gratuïts (62%), des de visites virtuals a les galeries i als museus, fins a streaming de pel·lícules a través de les xarxes socials; i d'altres desenvolupaven activitats solidàries per la crisi sanitària (19,2%). D'altra banda, hi ha hagut casos de venda online dels productes culturals aconseguint nous ingressos: promocionant activitats patrocinades o de pagament, com tallers, cursos o contingut audiovisual (Barranco, 2020; Castro, Pérez i Torres, 2020)

Respecte al paper que ha estat exercint la cultura durant el confinament, una majoria defensa que ha estat aportant entreteniment quan era més necessària, i més del 50% dels enquestats opinen que ha alleujat problemes psicològics, alhora aportant informació i formació més necessàries (Barranco, 2020).

El sector cultural reclama de les administracions públiques unes mesures econòmiques urgents per assegurar la seva supervivència: oferir un pla d'ajudes directes als professionals i creadors de la cultura més desprotegits, i també desenvolupar un pla d'ajudes econòmiques extraordinàries a les indústries culturals, equitatiu al pes en l'economia del sector (Barranco, 2020).

2.2.2 L'impacte de la Covid-19 en el sector cultural a escala mundial

L'impacte de la crisi de la Covid-19 en el sector cultural a escala mundial ha provocat que (en data de 15 d'abril de 2020), un 89% dels països del món han hagut de tancar parcialment o totalment els seus espais culturals al públic. Aquest impacte se sent en tot el món: esdeveniments culturals cancel·lats, pràctiques culturals comunitàries suspeses, institucions culturals tancats, artistes en situació de precarietat econòmica, el sector del turisme cultural greument afectat... L'impacte és social, polític i econòmic, perquè afecta el dret fonamental d'accés a la cultura, a la protecció de la diversitat de les expressions culturals i als drets socials d'artistes i professionals culturals. L'amplitud de la crisi amenaça de convertir més vulnerables a les comunitats i a profunditzar les desigualtats (UNESCO, 2020; Chaves, 2020).

En la majoria dels països, la vida cultural s'ha vist afectada d'una forma o altra, amb un enorme impacte negatiu en el àmbit social i econòmic, lluitant contra una crisi de salut pública. La pandèmia ha posat de manifest desigualtats i vulnerabilitats estructurals, tant dins dels països com entre ells. Inclòs el tancament de les institucions culturals, espais patrimonials i arqueològics, han provocat informes d'augment de la inseguretat dels llocs i béns culturals arreu del món. Especialment en els països que travessen conflicte o postconflicte, la pandèmia està agreujant una ja fràgil situació de seguretat. El tancament d'espais de Patrimoni Mundial que depenen en gran mesura del turisme per mantenir els seus pressupostos, a llarg termini, provoca un maneig de l'espai i les condicions del treball més precaris. En certs casos, també causa un impacte negatiu en la conservació i en el treball d'investigació que es realitza en els espais, a menys que els governs actuïn i estableixin mesures d'emergències (UNESCO, 2020; Gambau, 2020).

En conclusió, la pandèmia que segueix circulant per tot el món, està afectant a tots els aspectes de la vida quotidiana, inclosa la necessitat humana de connectar-se a la cultura. Amb els esdeveniments i les pràctiques culturals cancel·lades, la connexió de les persones amb els altres i amb la cultura s'ha vist debilitada, juntament amb la restricció del dret fonamental d'accés a la cultura, a causa de l'amenaça de les mesures imposades per fer front a la crisi sanitària. En el sector cultural, la crisi també ha posat de manifest les vulnerabilitats preexistents, inclosos els precaris mitjans de vida dels professionals culturals i dels artistes, així com els ajustats pressupostos de la majoria de les institucions culturals. És indubtable que fins ara, s'ha subestimat l'abast de la

contribució econòmica del sector; així passa tant amb la contribució indirecta, a través del sector del turisme com amb la contribució directa a l'economia, a través de les indústries creatives i culturals (UNESCO, 2020).

2.3 LA CULTURA SOTA ELS EFECTES DE LA CRISI

La nova crisi econòmica originada per la pandèmia torna a empitjorar la situació de la cultura quan encara no s'havia recuperat de l'anterior, de fa una dècada. El confinament, les restriccions sobre la mobilitat han dificultat l'accés a la cultura, per la qual el consum cultural ha caigut i es preveu que la seva recuperació serà llarga (Serra, 2020). La recessió econòmica ha afectat a tots els sectors culturals provocant la reducció de la demanda cultural, increment d'impostos i disminució radical dels pressupostos públics de suport. Les conseqüències han estat previsibles: pèrdua de llocs de treball, desaparició de nombroses petites empreses, depauperació, entre d'altres (Burutxaga, 2016).

Segons l'expert en comunicació i en polítiques culturals, Enrique Bustamante, quan va arribar la pandèmia i l'estat d'alarma, i com també va passar amb la crisi general, econòmica i sanitària, va succeir amb la crisi cultural, perquè els governs varen reaccionar tard davant d'aquesta evidència d'enfonsament, amb unes pèrdues evidents, més d'un terç de la facturació cultural (Pardo, 2020). Mitjançant les enquestes que realitza l'Institut Nacional d'Estadística a Espanya, constaten que la despesa en cultura i oci (compra de béns i aparells, despesa en activitats turístiques, premsa, esportives... i serveis culturals) resulta ser de les que més sofreix en situació de crisi, a més, és dels que pitjor es recupera. És tot un repte tant per al sector, que haurà d'enfortir els seus llaços de solidaritat si no vol perdre importància, com per a les organitzacions, amb la necessitat d'inversió en nous continguts i la gestió de públic exigent; així com per a les polítiques culturals, que hauran de ser eficaces per a la necessària i subsistència transformació digital del sector, amb un principal objectiu d'evitar un increment de la desigualtat en les platees (López, 2021; Burutxaga, 2016).

3. METODOLOGIA

Amb la voluntat de respondre al propòsit d'investigar els processos que han adoptat els centres culturals per adaptar-se a les restriccions anti-Covid, la proposta metodològica que proposa aquest estudi radica en analitzar, mitjançant estratègies qualitatives, la situació de quatre centres culturals del municipi de Figueres.

Abordar aquest objecte d'estudi, des d'un punt de vista periodístic, resulta interessant per tal de visibilitzar els efectes de la Covid-19 en el camp sociocultural, polític, sanitari, psicològic, entre altres. En aquest sentit, la Covid-19 ha esdevingut una problemàtica a escala mundial, afectant a tots els àmbits sectorials, sobretot, en la sanitat pública. Per aquest motiu, el director de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), Tedros Adhanom, en un comunicat públic, ha declarat la malaltia com a pandèmia (Canós, Ribes i Santandreu 2020). Mentrestant, els governs de tots els països es varen veure obligats a declarar l'estat d'alarma i establir confinaments per frenar la propagació d'aquest virus. Aleshores, tots els sectors s'han sotmès a una crisi greu que, fins avui dia, els sectors i els sistemes s'estan recuperant de l'impacte provocat per aquesta pandèmia, a més, la seva recuperació fins i tot tardarà uns quants anys.

La metodologia d'investigació del present estudi adopta un caràcter qualitatiu amb el propòsit d'explorar, de manera aprofundida, l'impacte de la pandèmia causada per la Covid-19 a les institucions culturals. En aquest sentit, la finalitat concreta d'utilitzar el paradigma qualitatiu radica en elaborar una construcció teòrica sobre els processos d'adaptació que han adoptat els centres culturals del municipi de Figueres. L'estereotip més difós descriu la investigació qualitativa com l'anàlisi i la manipulació de dades obtingudes mitjançant unes tècniques i estratègies qualitatives específiques de recollida de dades (les més conegudes són l'entrevista oberta, l'observació participant i el grup de discussió) (Izcara i Pedro 2014; Paz, 2003). Més endavant s'especificarà quins mètodes de recollida d'informació s'han utilitzat per a aquesta investigació.

Els avantatges de la investigació qualitativa, permeten explorar de forma detallada els processos específics per comprendre i entendre com les institucions culturals estan pal·liant amb la nova realitat provocada per la pandèmia de la Covid-19. És a dir, busca comprendre la realitat social i les seves situacions quotidianes per mitjà del raonament inductiu. Pel que fa als inconvenients de la investigació qualitativa és que aquest tipus d'investigació només permet examinar un reduït nombre de centres culturals per

explorar de forma detallada processos específics (Izcara i Pedro 2014). Cosa que aportaria uns resultats generals, i per obtenir-ne de més exactes caldria ampliar la mostra d'institucions avaluades i dur una revisió constant.

La tècnica d'obtenció d'informació per a la investigació qualitativa que resulta ser viable, que a més possibilita la realització i el desenvolupament d'aquest estudi és l'entrevista, perquè permet conèixer de prop l'objecte d'estudi, que en aquest cas serien les quatre institucions culturals. L'entrevista és una pràctica d'investigació que permet recollir tota la informació necessària per respondre a l'objectiu principal i als objectius específics, responent a les qüestions de "com" i "per què", fonamentals per a l'anàlisi dels resultats de les entrevistes. També uns dels avantatges de realitzar les entrevistes és que aquestes es realitzen presencialment, en la qual possibilita conèixer l'entorn i a l'entrevistat, cosa que aporta uns resultats més satisfactoris. Per abordar les entrevistes es necessiten uns recursos: en primer lloc, és necessari un coneixement i informació previ sobre les institucions culturals que s'entrevistarà i sobre la situació que estan pal·liant; en segon lloc, s'han de redactar preguntes que aportaran uns resultats amb concordança dels objectius de la investigació (Iñiguez, 2009); en tercer lloc, es necessita una gravadora per gravar l'entrevista; i en quart lloc, però no menys important, es presentarà a l'entrevistat un consentiment informat sobre els seus drets fonamentals que haurà de signar per poder realitzar l'entrevista. De les pràctiques d'investigació s'espera uns resultats que responguin a l'objectiu principal i als objectius específics d'aquest estudi, que aportin una informació addicional i que s'analitzi la situació d'aquestes institucions culturals (Izcara i Pedro 2014; Paz, 2003).

Per a la realització de les entrevistes s'ha hagut de seleccionar als informants clau de les quatre institucions culturals. Aleshores, s'ha seleccionat el seu equip professional, en especial als dirigents d'aquestes institucions. Concretament del Museu de l'Empordà s'ha entrevistat al director, Eduard Bech Vila; del Museu del Joguet de Catalunya al director, Josep Maria Joan Rosa; del Teatre-Museu Dalí a l'Imma Parada; i del Teatre El Jardí a la directora, l'Aina Baig Caamaño. Bàsicament, aquests directors tenen com a encàrrec dirigir el centre i ser el seu màxim representant. En el cas del Teatre-Museu Dalí, l'Imma Parada té l'encàrrec de comunicadora professional. El motiu d'aquesta selecció es basa precisament perquè són els màxims dirigents i encarregats del funcionament del centre cultural; perquè són els que ho viuen en primera persona i també s'han vist afectats per la crisi; a més, són els que proporcionen una informació

real sobre el centre cultural. A part de la institució cultural, també hi ha la presència de les persones implicades en aquesta investigació, que resultarien ser l'equip sociocultural, el públic i l'administració pública. La realització de la pràctica d'investigació s'ha fet presencialment amb l'entrevistat, a més, la seva realització ha tingut lloc en la mateixa institució on pertany el seu propi dirigent.

L'accés als informants clau per la realització de les entrevistes s'ha aconseguit mitjançant un contacte directe (via telefònica), que ha proporcionat l'Ajuntament de Figueres. Aquest apropament a la institució cultural i als seus equips professionals, ha permès establir un primer contacte. S'ha proposat fer l'entrevista presencialment, acudint a les institucions en l'horari de matins, sempre que els informants ho acceptin i disposin del seu temps.

4. ANÀLISI DELS RESULTATS

En aquest apartat, d'acord amb els objectius plantejats en aquest estudi, s'elabora una anàlisi sobre les dades obtingudes de les entrevistes als centres culturals. En aquest sentit, es presenta l'anàlisi a partir de quatre categories específiques: efectes del confinament, procés de reobertura, estabilitat econòmica i perspectiva de futur.

4.1 EFECTES DEL CONFINAMENT

En aquesta categoria es pretén conèixer la repercussió que va suposar el període de confinament en les institucions culturals del municipi de Figueres. Així com les mesures alternatives que s'han estat utilitzant per continuar oferint els continguts culturals. Per tant, en general les institucions culturals, anteriorment de la pandèmia, ja disposaven de continguts digitals com les xarxes socials, pàgina web, entre d'altres. Oferien continguts digitals bàsics al públic, aleshores, amb el confinament van haver de potenciar i desenvolupar aquest contingut cultural digital, a més, crear nous continguts, per oferir noves experiències i arribar al públic de proximitat i llunyà.

Durant el confinament van seguir treballant amb les xarxes socials com Instagram, Facebook, YouTube, etc., a més, van crear continguts nous, reprogramar activitats i interactuar amb el públic. Concretament van estar oferint continguts gratuïts, com per exemple: concursos, entrevistes via YouTube, entrevistes en directe amb instalife, campanyes, etc. A part de les plataformes que ja disposaven, van haver d'adaptar-se tant a les noves plataformes com a la tecnologia innovadora, i van haver d'afrontar aquest nou repte. Aleshores, una de les institucions s'ha adaptat ràpidament i ha adoptat la tecnologia innovadora, reforçant la dimensió virtual de totes les activitats, a més, ha tingut la possibilitat de contractar l'equip professional especialitzat en les plataformes i en comunicació; en el cas de les altres institucions, al principi hi tenien mancança de mitjans digitals i un desconeixement, però amb el pas del temps han anat profunditzant en aquest terreny, també cal destacar que una d'elles no disposava d'un personal especialitzat en comunicació i en plataformes; en canvi, una de les institucions no s'ha desenvolupat en la tecnologia innovadora, simplement ha seguit treballant amb els mitjans digitals de sempre.

En general, les institucions des d'un principi no disposaven d'un equipament suficient i qualitatiu per donar pas a la tecnologia innovadora, aleshores, dues de les institucions es van adaptar a aquesta tecnologia i va créixer en aquest àmbit, però sí que és cert, que una no ha tingut la possibilitat de créixer i l'altre no sap fins a quin punt ha crescut. Els centres culturals després del confinament han pogut reobrir i tornar a la presencialitat amb limitacions i mesures adoptades per les autoritats sanitàries. Pel que fa al tema de la tecnologia innovadora, dues d'aquestes institucions seguiran treballant en aquest àmbit i seguiran creixent, però les altres simplement seguiran treballant en continguts digitals tal com ho feien abans de la pandèmia. En resum, les institucions compaginaran el model híbrid, és a dir, oferiran continguts presencials com digitals, però les que han pogut desenvolupar-se en el terreny de la tecnologia innovadora, seguiran avançant en aquest sentit.

4.2 PROCÉS DE REOBERTURA

El punt següent pretén analitzar en quines condicions permeten les restriccions anti-Covid reobrir l'accés al públic a les institucions culturals, la viabilitat per elaborar el procés d'adaptació a les noves condicions, i com es prenen l'equip professional i el públic aquestes limitacions.

En general, els centres culturals s'han adaptat a aquesta nova situació viscuda per la pandèmia, però en alguns casos sí que han experimentat algunes problemàtiques a l'hora de reobrir les portes al públic i adoptar els protocols i les mesures adoptades per les autoritats sanitàries. Tot té a veure amb el fet que és un nou repte per a les institucions, que porta un seguit de processos i adaptacions constants. Com per exemple, els centres s'han vist obligats a adaptar el seu espai per les visites guiades segons els protocols sanitaris, ser constants amb les mascaretes i el gel hidroalcohòlic tant per l'equip professional com el públic, l'aforament limitat al 30%, reorganitzar les entrades i les sortides, controlar les aglomeracions, distància de seguretat, nous horaris, entre d'altres. També hi ha hagut una institució cultural que per reobrir els seus centres li suposava un cost elevat, però amb ajudes de les institucions públiques van ser capaços de reobrir. Els centres culturals asseguren que el funcionament del sistema sanitari ha sigut adequat i ha funcionat correctament, permetent reobrir amb molta més seguretat, perquè són un equipament segur i volen transmetre que la cultura és segura, però

assenyalen que després d'un any s'hauria de replantejar aquestes mesures, qüestionar si realment cal aplicar totes. Tanmateix, també destaquen que algunes mesures són estrictes i hi dificulten el funcionament del centre, i que en un cas concret un centre s'ha vist obligat a tornar a tancar pels protocols sanitaris, reobrint després d'uns mesos. Per l'últim, pel que fa a l'adaptació de l'equip professional i al públic, aquests s'han adaptat sense cap problemes, en tot moment han respectat i s'han adaptat a les normes; sí que és cert que en un principi ha sigut difícil per tothom, però bàsicament perquè mai s'ha experimentat una situació semblant, a més, han estat conscients de la situació en què la institució cultural es trobava.

4.3 ESTABILITAT ECONÒMICA

Un altre punt és conèixer en quina mesura ha afectat la pandèmia a l'estabilitat econòmica de les institucions culturals, quins recursos s'han utilitzat per pal·liar amb les mancances econòmiques i quines mesures s'han pres per a afavorir la situació econòmica institucional.

Bàsicament, l'estabilitat econòmica de les institucions culturals, durant la pandèmia i post confinament, resulta estar en una situació de precarietat, amb moltes pèrdues i ingressos baixos, però cal ressaltar que els centres asseguren que la part positiva és que han seguit tenint públic presencial amb els aforaments limitats, cosa que han pogut recuperar-se en part amb el pas del temps; en un cas concret una de les institucions es troba en les mateixes condicions econòmiques que abans i durant la pandèmia. Pel que fa al suport econòmic, la Generalitat de Catalunya, les institucions públiques i les administracions han aportat ajudes econòmiques; subvencions que permeten recuperar el 50% perdut per pèrdua d'entrades, per tant, han estat oferint ajudes dintre de les seves limitacions. La situació econòmica també va obligar a les institucions culturals d'aplicar els ERTO als equips professionals durant un temps, però un cop van reobrir les portes, l'equip va poder tornar a treballar; d'altra banda, hi va haver centres culturals que no es van veure obligats a aplicar ERTO al seu equip professional, cosa que els va permetre seguir treballant.

4.4 PERSPECTIVA DE FUTUR

En aquest apartat, es pretén visualitzar els plans de futur que elaboren les institucions culturals a causa de l'impacte de la pandèmia, originada per la Covid-19. Aleshores, exactament les institucions culturals no tenen plantejats projectes de futur encarats a conviure amb aquesta situació, simplement es predisposen a seguir els consells i les normes del Procicat, que és el comitè que gestiona la pandèmia a Catalunya i que decideix sobre les actuacions i restriccions. Cal destacar que l'objectiu d'aquests centres culturals és tornar 100% a la normalitat i recuperar gran part del públic. D'altra banda, sí que és cert que algunes institucions tenen l'objectiu a més de seguir oferint nous continguts digitals al públic, tenen la voluntat de seguir treballant amb la tecnologia innovadora; i altres centres pretenen recuperar i centrar-se més en la presencialitat. Per acabar, les institucions asseguren que en una futura situació similar a la viscuda per la pandèmia, estarien més preparats, perquè durant aquesta pandèmia s'han hagut d'adaptar ràpidament i ho han gestionat en tan sols dues setmanes; assenyalen també, que caldria redefinir les estratègies digitals per convertir-les en més definides. Una altra institució assegura que els hi suposaria un cost elevat tornar a passar per la mateixa situació i en aquest sentit no ho veuen viable, també, tot depèn de les ajudes extres per part de les administracions públiques.

5. CONCLUSIONS

En la línia de l'apartat d'introducció, el propòsit essencial que ha perseguit aquest estudi ha estat la investigació del cas dels equipaments culturals de Catalunya, exactament del municipi de Figueres. Concretament, pretén centrar-se a investigar quatre institucions culturals, sobre els processos que han assumit aquestes institucions i els equips professionals socioculturals, per adaptar-se a aquesta nova realitat originada per la pandèmia, i conèixer quines alternatives adopten per continuar oferint serveis culturals al públic.

Per abordar aquest objectiu, ha estat necessari partir d'una fonamentació teòrica, la qual atribueix amb rigor científic i periodístic sobre l'afectació que ha tingut la Covid-19 a tot arreu, esdevenint una gran problemàtica que ha afectat de forma multisectorial. Concretament, els impactes de la nova pandèmia també s'han fet notar en l'accés a la cultura universal. Amb les mesures restrictives establertes pels governs, es va sumar el tancament d'una gran part de llocs de treball, a més, en el camp de l'àmbit cultural, el fet que les activitats de les institucions i les organitzacions fossin temporalment paralitzades, ha afectat als professionals socioculturals i en els seus mètodes de treball. Concretament, per una banda, s'ha indagat sobre la importància de la cultura en temps de pandèmia i s'ha esmentat que també sofreix les seves conseqüències. D'altra banda, s'ha deixat constància de la Covid-19, de com aquesta ha impactat en el sector cultural d'Espanya i a escala mundial; finalment, s'ha vinculat la crisi originada per la pandèmia amb la cultura.

Tanmateix s'ha realitzat una recerca sobre com la pandèmia originada per la Covid-19 ha afectat en el sector cultural, és a dir, com aquesta ha impedit el correcte funcionament en l'accés a la cultura universal, amb el tancament de les institucions culturals, la cancel·lació dels esdeveniments, la suspensió de les pràctiques comunitàries, entre altres impediments. Totes aquestes conseqüències han portat a una repercussió econòmica i social arreu del món, afectant profundament en la cultura. L'objectiu d'aquest estudi no només ha estat fer visible que aquesta problemàtica ha afectat al sector cultural, empitjorant la seva situació i causant una crisi, sinó que també ha servit per investigar de prop i donar a conèixer la situació en què estan pal·liant les institucions culturals més rellevants d'Alt Empordà, concretament del municipi de Figueres.

Així doncs, amb la voluntat de respondre al propòsit d'investigar els processos que han adoptat les institucions culturals per adaptar-se a les restriccions anti-Covid, la proposta metodològica que proposa aquest estudi radica en analitzar, mitjançant l'entrevista, la situació de quatre centres culturals del municipi de Figueres, concretament s'investiga al Teatre-Museu Dalí, Museu de l'Empordà, Museu del Joguet de Catalunya i el Teatre El Jardí. Aquesta tècnica qualitativa d'obtenció d'informació, permet conèixer de prop l'objecte d'estudi, a més, possibilita la realització i el desenvolupament d'aquesta investigació. Mitjançant l'entrevista es permet recollir tota la informació necessària per respondre a l'objectiu principal i als objectius específics, responent a les qüestions de "com" i "per què", fonamentals per a l'anàlisi dels resultats obtinguts. Les entrevistes es realitzen presencialment, en la qual possibilita conèixer l'entorn i a l'entrevistat, cosa que aporta uns resultats més satisfactoris. Per a la realització de les entrevistes s'ha hagut de seleccionar als informants clau de les quatre institucions culturals. Aleshores, s'ha seleccionat el seu equip professional, concretament als dirigents d'aquestes institucions culturals. El motiu d'aquesta selecció es basa precisament perquè són els màxims dirigents i encarregats del funcionament del centre cultural.

Amb aquesta investigació es conclou que durant l'època del confinament que es va originar per la pandèmia l'any 2020, les institucions culturals en la majoria de les seves possibilitats van començar a treballar en continguts digitals adaptats en la tecnologia innovadora. Concretament, amb la pandèmia varen d'haver de potenciar el contingut digital, oferir nous continguts digitals, noves experiències, millorar les tècniques, entre d'altres. Avui dia, quan ja ofereixen la presencialitat al públic, també segueixen oferint els continguts digitals, és a dir, segueixen oferint un model híbrid, tant en format presencial com digital, per donar accés al públic de tot arreu. Tanmateix, amb aquesta situació de pandèmia, només dues de les institucions investigades han pogut créixer en aquest àmbit de continguts digitals adaptats a la tecnologia innovadora, a més, assenyalen que seguiran treballant i creixent en aquesta direcció. D'altra banda, és veritat, i així ho assenyalen els centres culturals, que amb aquesta experiència un s'adona que la presencialitat en la cultura i l'art és essencial i fonamental, i que les institucions culturals, organitzacions, el patrimoni mundial, etc. estan aquí per a oferir els seus serveis presencialment, i que els formats digitals mai podran substituir la presencialitat.

Tot seguit, una altra conclusió que ha aportat l'estudi i l'anàlisi és que la investigació ha demostrat que el sector cultural s'ha vist afectat greument per la pandèmia, fins i tot, la sotmesa en una crisi i es preveu que la seva recuperació serà llarga. Cal destacar que la nova crisi ha empitjorat la situació de la cultura quan encara no s'havia recuperat de l'anterior, de fa una dècada, a més, políticament i socialment es considera una activitat d'escassa necessitat bàsica. Tanmateix, també s'ha demostrat que les institucions culturals seleccionades per a aquesta investigació, realment s'han pogut adaptar a aquesta nova situació viscuda per la pandèmia. A cada una l'ha afectat de manera diferent, i l'ha superat amb certes dificultats en alguns processos i circumstàncies concretes, però ha sigut tot un repte per als centres, perquè han sigut capaços d'adaptar-se, recuperar-se i poder seguir oferint serveis culturals al públic en temps de Covid-19.

No obstant això, les conclusions aquí procedents resulten ser generals, tenint en compte que per obtenir-ne unes de més exactes caldria a més de dur una revisió constant, ampliar la mostra d'institucions investigades.

Així mateix, amb aquest estudi es pretén proporcionar una investigació per la creació de possibles futures línies d'investigació sobre un tema actual, per tant, no massa estudiat, amb poc suport bibliogràfic i que aborda un tema problemàtic d'arreu del món. També es pretén convidar a la reflexió sobre les necessitats i les problemàtiques que les institucions culturals de Figueres estan patint per la pandèmia originada per la Covid-19.

6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- Asociación Española de Fundraising. (2020, abril 23). La cultura se vuelca para ayudarnos a mantener el ánimo en época de confinamiento. 10 d'abril de 2021. <https://www.aefundraising.org/la-cultura-se-vuelca-ayudarnos-mantener-animo-epoca-confinamiento/>
- Barranco, J. (2020, abril 24). El sector cultural estima que perderá el 36,5% de los ingresos este año. *La Vanguardia: Cultura*. 9 d'abril de 2021. <https://www.lavanguardia.com/cultura/20200424/48694335376/coronavirus-cultura-alarma-perdida-crisis.html>
- Bernils, J. M. (1974). El Teatro Museo Dalí de Figueras. *Revista de Girona*, 37-41. <https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/download/81479/106005>
- Blake, P. i Wadhwa, D. (2020, desembre 14). Resumen anual 2020: El impacto de la COVID-19 (coronavirus) en 12 gráficos. *Grupo Banco Mundial*. 7 d'abril de 2021. <https://blogs.worldbank.org/es/voices/resumen-anual-2020-el-impacto-de-la-covid-19-coronavirus-en-12-graficos>
- Burutxaga, S. (2016). Cultura y crisis: Paisajes tras la tormenta. *Dossier*, 21-48. <http://www.pensamientocritico.org/primera-epoca/sanbur1116.pdf>
- Canós, L., Ribes, P. i Santandreu, C. (2020). Consecuencias del estado de alarma por crisis sanitaria de covid-19 en el sector turístico español. *Documento de Trabajo: Riunet. Repositorio Oficial Universitat Politècnica de València (España)*, 1-15. <https://riunet.upv.es/handle/10251/149556>
- Capella, A. (2003). Ramon Reig i el Museu de l'Empordà. *Revista de Girona*, (218), 78-79. <https://revistes.udg.edu/revista-girona/article/download/14504/18191>
- Capella, A. (2007). El Museu de l'Empordà, entre els llegats i l'art contemporani. *Revista de Girona*, (246), 81-84. <https://revistes.udg.edu/revista-girona/article/download/2653/4373>
- Castro, A., Pérez, C. i Torres, J. L. (2020). Eventos musicales online durante la crisis de la COVID-19 en España. Análisis de festivales en redes sociales y de sus estrategias de comunicación. *Hipertext. Net: Revista Académica sobre Documentación Digital y Comunicación Interactiva*, (21), 41-56. <https://www.raco.cat/index.php/Hipertext/article/view/372857>
- Chaves, R. (2020). Crisis del covid-19: impacto y respuestas de la economía social. *Noticias de la economía pública, social y cooperativa*, (63), 28-43. http://ciriec.es/wp-content/uploads/2020/10/Revista_63_Tema.pdf
- Gambau, V. (2020). COVID-19: La crisis ha afectado a todos. *Revista Española de Educación Física y Deportes*, (429), 15-18. <http://www.reefd.es/index.php/reefd/article/viewFile/896/742>
- Iñiguez, L. (2009). Métodos cualitativos de investigación en ciencias sociales: La Entrevista Individual. Orientaciones preparadas por Dr. Félix Vázquez (UAB).

- Curso de Investigación Cualitativa: Fundamentos, Técnicas y Métodos*, 1-4.
https://psico.edu.uy/sites/default/files/cursos/tac_MEntrevista_individual.pdf
- Izcarra, S. i Pedro, S. (2014). *Manual de investigación cualitativa*.
<http://repositorio.minedu.gob.pe/handle/20.500.12799/4613>
- López, F. (2021, gener 13). El efecto de la crisis económica en cultura. *Tecknecultura*. 8 de maig de 2021. <https://teknecultura.com/bloc/el-efecto-de-la-cri-sis-economica-en-cultura/>
- Martí, J. (2003). Antropòlegs sense cultura?. *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, (19), 35-53.
<https://www.raco.cat/index.php/QuadernsICA/article/download/95558/163858>
- Martínez, A. (2009). El Teatre Principal de Figueres: una història del dinou (1814-1902). *Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos*, (40), 231-262.
<https://www.raco.cat/index.php/AnnalsEmpordanesos/article/view/141004>
- Millán, T. (2000). Para comprender el concepto de cultura. *UNAP Educación y desarrollo*, 1(1), 1-11. https://www.academia.edu/download/33815847/Austin-concepto_de_cultura.pdf
- Pagès, V. (1989). El Teatro-Museo Dalí. *Catalònia cultura*, (16), 8-9.
<https://www.raco.cat/index.php/Catalonia/article/download/96625/161379>
- Pardo, B. (2020, setembre 16). Insuficiente y lenta: la cultura critica la respuesta ante la crisis. *ABC: Cultura*. 7 de maig de 2021. https://www.abc.es/cultura/abc-agentesculturalescriticanlentaydeficientegestioncrisiscoronavirus202009161227_noticia.html
- Paz, M. (2003). Investigación cualitativa en educación: Fundamentos y tradiciones. *Editorial Mcgraw Hill. México DF*. 1-72.
<https://www.academia.edu/download/46703652/SandinInvestigacionCualitativaenEducacion.pdf>
- Pont, E. (2020, març 18). ¿Cómo afecta el coronavirus a la economía?. *La Vanguardia: Junior Report*. 6 d'abril de 2021.
<https://www.lavanguardia.com/vida/juniorreport/20200316/474199840484/coronavirus-economia-mundial.html>
- Rius, C. (2020, octubre 20). Pies de plomo y mirada corta. El futuro de la cultura tras el confinamiento. *Barcelona Metròpolis*. 30 de març de 2021.
<https://www.barcelona.cat/metropolis/es/contenidos/pies-de-plomo-y-mirada-corta-el-futuro-de-la-cultura-tras-el-confinamiento>
- Rosa, J. M. (1999). El museu del Joguet de Catalunya a Figueres. *Revista d'etnologia de Catalunya*, 138-139.
<https://www.raco.cat/index.php/RevistaEtnologia/article/download/48785/57169>
- Serra, M. (2020, maig 17). La cultura en dades: els efectes de la crisi. *Vilaweb: Cultura*. 7 de maig de 2021. <https://www.vilaweb.cat/noticies/la-cultura-en-dades-els-efectes-de-la-cri-si/>

- Tarazona, Y. i Cuellar, S. (2021). *Las consecuencias del covid-19 en la economía mundial*. (Treball de fi de Grau, Universidad Católica de Colombia, Bogotá). <https://repository.ucatolica.edu.co/handle/10983/25659>
- UNESCO. (2020, abril 11). RESILIART: Artistas y creatividad más allá de la crisis. 12 d'abril de 2021. <https://es.unesco.org/news/resiliart-artistas-y-creatividad-mas-alla-crisis>
- UNESCO. (2020, abril 15). Cultura y COVID-19: Seguimiento y respuesta. 13 d'abril de 2021. <https://es.unesco.org/news/cultura-y-covid-19-seguimiento-y-respuesta>
- Vàzquez, E. (1999). El Museu del Joguet: l'habitació dels tresors. *Revista de Girona*, 22-29. <https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/download/102959/129107>

7. ANNEXOS

7.1. MODEL D'ENTREVISTA

Categories	Objectiu	Preguntes
EFFECTES DEL CONFINAMENT	<p>Conèixer la repercussió que va suposar el període de confinament en les institucions culturals del municipi de Figueres. Així com les mesures alternatives que s'han estat utilitzant per continuar oferint els continguts culturals.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - El Govern declara l'estat d'alarma el 14 de març que porta a la població a confinar-se, aleshores les institucions culturals es veuen obligades a suspendre les seves activitats, com va rebre la notícia? - En el període de confinament, veient que l'estat d'alarma s'allargava de forma sistemàtica dues setmanes, va plantejar algun pla alternatiu per seguir oferint continguts culturals al públic? De quina manera? - Els recursos tecnològics han permès a les institucions continuar treballant sobre l'oferta de productes culturals, en quina mesura han ajudat al vostre equip a treballar amb les noves alternatives? Considereu que us han aportat resultats positius i que heu crescut en l'àmbit digital? - Disposàveu d'equipament suficient i qualitatiu o heu tingut problemes per fer aquest pas al món digital? - Com s'ha vist afectada la demanda de continguts culturals en el temps de pandèmia? Penseu que l'interès cultural s'ha anat perdent, o pel contrari el públic ha anat reclamant continguts culturals durant el confinament? - En aquests moments, després dels avenços que s'han produït després del confinament, heu recuperat l'oferta de continguts culturals en format presencial? Si finalment es recupera la presencialitat total, els plans alternatius en el món digital continuaran en actiu?
PROCÉS DE REOBERTURA	<p>Analitzar en quines condicions permeten les</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Després del confinament, en el moment que el Govern anuncia la reobertura dels centres culturals sota limitacions específiques, la reobertura al públic es fa amb facilitat o teniu

	<p>restriccions anti-Covid reobrir l'accés al públic a les institucions culturals, la viabilitat per elaborar el procés d'adaptació a les noves condicions, i com es prenen l'equip professional i el públic aquestes limitacions.</p>	<p>problemes per ajustar-vos? Teniu dificultats per les modificacions i els canvis constants que es van anunciant progressivament?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fins ara, us ha anat funcionant el sistema de reobertura que us fan seguir? Heu vist adequat el sistema que s'ha seguit o considereu que hauria d'haver estat diferent? - El vostre equip professional com s'ha pres treballar en aquestes condicions de reobertura? I el públic que n'opina?
ESTABILITAT ECONÒMICA	<p>Conèixer en quina mesura ha afectat la pandèmia Covid-19 a l'estabilitat econòmica de les institucions culturals, quins recursos s'han utilitzat per pal·liar amb les mancances econòmiques i quines mesures s'han pres afavorir la situació econòmica institucional.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - En general, en quina situació econòmica es troba la institució en aquest punt de la pandèmia? - Des de l'inici de la pandèmia heu rebut suport econòmic per part del govern o altres organitzacions? Ha estat a l'altura de les vostres necessitats i expectatives? - Quin impacte ha suposat per la institució la falta de recursos econòmics? En què ha afectat? - La institució s'ha trobat en obligació d'aplicar els ERTE als professionals que hi treballen?
PERSPECTIVA DE FUTUR	<p>Visualitzar els plans de futur que elaboren les institucions culturals a causa de l'impacte de la pandèmia originada per la Covid-19.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Davant d'aquesta situació de pandèmia que es desconeix quan acabarà, teniu en ment elaborar projectes de futur encarats a conviure amb aquesta situació? O pel contrari, esteu mentalitzats esperar que acabi la pandèmia per retornar a la normalitat? - En cas d'una futura situació similar a la viscuda a la pandèmia, creieu que estaríeu més preparats per afrontar-la? Actuaríeu d'una forma diferent?

7.2. TRANSCRIPCIÓ DE LES ENTREVISTES

ENTREVISTA MUSEU DE L'EMPORDÀ

Per a la realització de l'entrevista al Museu de l'Empordà, s'ha entrevistat al seu director, Eduard Bech Vila, director del museu des del 2017. Concretament el seu encàrrec és gestor cultural, consultoria estratègica en museologia i la direcció del Museu de l'Empordà.

EFFECTES DEL CONFINAMENT

- 1. El Govern declara l'estat d'alarma el 14 de març que porta a la població a confinar-se, aleshores les institucions culturals es veuen obligades a suspendre les seves activitats, com va rebre la notícia?**

A nivell personal, la veritat ens ho vam rebre de sorpresa, però en part sí que ens ho vam esperar, perquè veient el panorama i el que havia passat en altres parts del món... Per tant, tampoc ens va sorprendre el fet que arribés aquest moment a casa nostra, igualment ja s'havia vist a la Xina, a Itàlia, etc. i més endavant a casa nostra mateix quan es va confinar primer de tot Igualada.

- 2. En el període de confinament, veient que l'estat d'alarma s'allargava de forma sistemàtica dues setmanes, va plantejar algun pla alternatiu per seguir oferint continguts culturals al públic? De quina manera?**

Sí, nosaltres teníem activitats previstes per aquelles dates, evidentment vàrem suspendre totes les activitats presencials i vàrem intentar en la mesura del possible reprogramar-ho de forma virtual. Algunes va ser possible fer-ho i amb d'altres per manca de mitjans digitals en aquell moment, no va ser possible fer-ho, ja sigui per desconeixement de les plataformes que vàrem anar descobrint al llarg del confinament. Llavors, vàrem programar per més endavant les activitats que teníem previstes realitzar presencialment. També vàrem crear contingut nou durant l'època del confinament, expressament a través dels canals digitals, a través de xarxes socials com el Facebook, Twitter, Instagram i a YouTube. Llavors vàrem dinamitzar sobretot a través de YouTube, que és a on hi ha més interacció amb el públic. A la resta de les xarxes teníem presència, però més a nivell de contingut, és a dir, oferíem informació des de la institució, però no hi havia tanta interacció. En canvi, amb Instagram sí que vàrem intentar potenciar la participació del públic amb concursos, entrevistes amb artistes del nostre fons, entrevistes en directe amb l'instal·lació i amb altres diferents iniciatives.

- 3. Els recursos tecnològics han permès a les institucions continuar treballant sobre l'oferta de productes culturals, en quina mesura han ajudat al vostre equip a treballar amb les noves alternatives? Considereu que us han aportat resultats positius i que heu crescut en l'àmbit digital?**

Sí, perquè mitjançant els recursos tecnològics hem pogut reprogramar algunes de les nostres activitats presencials, i ens han ajudat a seguir treballant, a seguir arribant al públic de proximitat i llunyà, i a seguir oferint productes culturals. També hem pogut créixer en aquest àmbit, perquè anteriorment de la pandèmia no tenien un bon

coneixement sobre les diverses plataformes i durant el confinament poc a poc hem pogut anar descobrint els mitjans digitals i adaptar-nos.

4. Disposàveu d'equipament suficient i qualitatiu o heu tingut problemes per fer aquest pas al món digital?

Nosaltres ja teníem presència en les xarxes socials, o sigui el que no teníem era un compte de Zoom per fer les conferències online. Això va ser al cap de tres setmanes o un mes que vàrem poder oferir aquest servei, o sigui no va ser immediat, tampoc va ser a llarg pas sinó que va ser a curt pas que vàrem anar descobrint aquestes plataformes, que ens permetien oferir les conferències o les taules rodones, a través d'aquesta plataforma. Però des d'un principi no disposàvem d'aquesta possibilitat, però sí que disposàvem de les xarxes socials.

5. Com s'ha vist afectada la demanda de continguts culturals en el temps de pandèmia? Penseu que l'interès cultural s'ha anat perdent, o pel contrari el públic ha anat reclamant continguts culturals durant el confinament?

No sé si seria reclamar perquè en realitat no és que hi hagi una demanda sinó que el públic utilitza el que li oferim. Sí que és cert que vam veure que sí que hi havia una utilització d'aquests continguts, o sigui que les persones es connectaven a les nostres activitats i que hi participaven en les nostres activitats. Per tant, sí que ens va semblar que estàvem duent a terme una tasca que interessava al nostre públic.

6. En aquests moments, després dels avenços que s'han produït després del confinament, heu recuperat l'oferta de continguts culturals en format presencial? Si finalment es recupera la presencialitat total, els plans alternatius en el món digital continuaran en actiu?

Pensa que nosaltres som un museu, el museu és sobretot un espai de presencialitat, perquè hi ha una necessitat d'estar en contacte amb l'obra d'art, però sí que és cert que els mitjans digitals ens permeten una transferència de continguts molt important - ara cada vegada amb més nivell -. Per exemple ara mateix hi tenim a un noi de pràctiques que està fent escàners en 3D, per tenir les escultures i models escanejades en 3D a través de la nostra xarxa i a través d'una plataforma que s'anomena SketchUp, que és una altra manera de difondre el nostre contingut d'una altra forma diferent; a més, per arribar a un altre públic interessat en la cultura i en l'art. També hi anem treballant dintre de les nostres possibilitats, perquè nosaltres som una institució molt petita.

Sí, opino que això arriba per no canviar, nosaltres amb les activitats que vam realitzar eren cent per cent digitals evidentment, perquè no ho podíem fer d'una altra manera. Per exemple una de les conferències que vam realitzar amb la Patricia Mayayo que està penjada al nostre canal de YouTube amb motiu de l'exposició de les Dones artistes de l'Empordà, que per cert, és una professora de la Universitat de Madrid i una professora reputada dintre de l'àmbit del feminisme i l'art, i va tenir molt d'interès de participar-hi en aquesta conferència. Aleshores es varen connectar unes noranta persones aproximadament que per nosaltres és molt; eren persones de tot arreu d'Espanya, però vam notar que no hi havia el públic que ens veia pràcticament totes les activitats presencials que fèiem, persones que coneixem amb noms i cognoms perquè és el nostre públic més fidel, gent gran, gent que està molt interessada amb la cultura, però que és un format que no els hi interessa. Però, en canvi, sí que ens va donar visibilitat a molts altres llocs on no poguéssim arribar de

cap manera si ho haguéssim fet de forma només presencial, per tant, amb aquesta anàlisi, la decisió va ser a partir d'ara el que farem serà les activitats sempre que es pugui de forma presencial però sempre també de forma virtual. Per tant, emetem amb el streaming totes les activitats que fem des del museu i totes les activitats que siguin possible emetre per streaming. Per exemple, fa uns quants dies vàrem fer una performance del dia internacional de l'art i la vàrem realitzar de forma presencial i també la vam emetre per streaming, en la sala hi havia vint persones que és el màxim que podem tenir per l'aforament amb la distància de seguretat. Per tant, la nostra voluntat és sempre un model híbrid, que sigui presencial, que pugui atraure el nostre públic presencialment, però que l'altre públic hi tingui accés a través de la plataforma virtual.

PROCÉS DE REOBERTURA

7. Després del confinament, en el moment que el Govern anuncia la reobertura dels centres culturals sota limitacions específiques, la reobertura al públic es fa amb facilitat o teniu problemes per ajustar-vos? Teniu dificultats per les modificacions i els canvis constants que es van anunciant progressivament?

Es fa amb totes les dificultats de no saber exactament què estàs fent i com ho estàs fent, però seguint la normativa i aplicant-la, llavors sota uns criteris dels recursos humans, dels serveis de l'ajuntament, amb tot el que se'ns especificava, per tant, era només aplicar el que se'ns estava dient d'aplicar. Hi ha uns temes complicats que són mantenir tot això, sobretot els temes de la neteja, perquè depens d'un altre servei, és a dir, hi ha una dificultat administrativa per mantenir això, però estem treballant perquè tot això es pugui mantenir.

8. Fins ara, us ha anat funcionant el sistema de reobertura que us fan seguir? Heu vist adequat el sistema que s'ha seguit o considereu que hauria d'haver estat diferent?

La veritat és que no ho sé, perquè no tenim cap referent per dir com ha de ser, com hi hauria estat millor, entenc que és el millor perquè és l'únic que hem tingut. És el que tenim, amb la reducció d'aforaments és molt difícil perquè és una visita guiada i se'ns permet realitzar la visita guiada amb limitació de persones, però les persones han de guardar un metre i mig de distància que no són bombolla; a més, és gairebé impossible guardar la distància constantment perquè la visita guiada consisteix a seguir un recorregut pel museu.

9. El vostre equip professional com s'ha pres treballar en aquestes condicions de reobertura? I el públic que n'opina?

El públic crec que és una absoluta meravella, perquè ho entén tot i s'adapten a tot, tot i que estic segur que moltes coses no les entenen, com nosaltres mateixos no entenem per què en el teatre només hi deixen un espai entremig de distància de seguretat i perquè jo haig de guardar un metre i mig perquè soc un museu; o perquè jo no he pogut fer activitats amb les mateixes característiques que un teatre pel fet de ser un museu, però molts mesos després. Subratllo que això no és una crítica als teatres, jo estic molt content que els teatres estiguin oberts des de fa mesos, però no ho enteníem perquè nosaltres no podíem estar oberts al públic. Aleshores des del sector, em refereixo des de l'àmbit dels museus amb companyes i companys dels

museus vàrem estar criticant molt i fent molta pressió al servei dels museus perquè actuessin en el Procicat, i perquè des del servei dels museus informessin el Procicat del nostre mal estar i que no podia ser que l'activitat s'estigui frenant.

ESTABILITAT ECONÒMICA

10. En general, en quina situació econòmica es troba la institució en aquest punt de la pandèmia?

Nosaltres depenem cent per cent d'aportació econòmica de l'administració, per tant, hem vist un percentatge molt petit del nostre pressupost, aleshores, estem en les mateixes condicions econòmiques que estàvem durant i abans de la pandèmia, hi ha hagut una variació molt petita del pressupost total.

11. Des de l'inici de la pandèmia heu rebut suport econòmic per part del govern o altres organitzacions? Ha estat a l'altura de les vostres necessitats i expectatives?

No extra, perquè el Museu de l'Empordà és Ajuntament de Figueres, per tant, l'Ajuntament ha seguit amb la diputació habitual en el museu.

I sí, ha estat d'altura de les nostres necessitats clarament.

12. Quin impacte ha suposat per la institució la falta de recursos econòmics? En què ha afectat?

No hem tingut la falta de recursos econòmics.

13. La institució s'ha trobat en obligació d'aplicar els ERTO als professionals que hi treballen?

No.

PERSPECTIVA DE FUTUR

14. Davant d'aquesta situació de pandèmia que es desconeix quan acabarà, teniu en ment elaborar projectes de futur encarats a conviure amb aquesta situació? O pel contrari, esteu mentalitzats esperar que acabi la pandèmia per retornar a la normalitat?

Nosaltres des que hem pogut organitzar activitats les hem organitzat, per tant, ens adaptem al que se'ns dicta des del Procicat per fer les nostres activitats i avui dia seguim treballant.

15. En cas d'una futura situació similar a la viscuda a la pandèmia, creieu que estaríeu més preparats per afrontar-la? Actuaríeu d'una forma diferent?

Sí clar, estarem més preparats, però sí que és veritat que falta redefinir les estratègies digitals per convertir-les en més definides.

ENTREVISTA TEATRE-MUSEU DALÍ

Per a la realització de l'entrevista al Teatre-Museu Dalí, s'ha entrevistat a Imma Parada, comunicadora professional del museu. Concretament el seu encàrrec és la gestió cultural i la comunicació del Teatre-Museu Dalí.

EFFECTES DEL CONFINAMENT

- 1. El Govern declara l'estat d'alarma el 14 de març que porta a la població a confinar-se, aleshores les institucions culturals es veuen obligades a suspendre les seves activitats, com vau rebre la notícia?**

Des d'un principi estàvem veient que molts llocs d'arreu del món s'estaven confinant, aleshores ens estàvem preguntant si realment nosaltres també ens hauríem de confinar, però igualment ens ho vam rebre de sorpresa.

- 2. En el període de confinament, veient que l'estat d'alarma s'allargava de forma sistemàtica dues setmanes, vau plantejar algun pla alternatiu per seguir oferint continguts culturals al públic? De quina manera?**

Sí, nosaltres ja disposàvem de la nostra pàgina web i de les xarxes socials, però sí que és veritat que hem hagut de potenciar el contingut digital. Aleshores ens vam adaptar molt ràpidament, en les primeres setmanes de confinament vam oferir la possibilitat de visitar el Teatre-Museu Dalí des de casa estant amb una nova tecnologia. Aquesta nova tecnologia consistia en un recorregut virtual, oferint la sensació de caminar per dins del teatre, a més, l'espectador té la visió de conjunt de l'espai, li permet crear el seu propi itinerari, amb durada i continguts personalitzats i, sobretot, sense barreres arquitectòniques. Aquest recurs gratuït està disponible a la web de la Fundació Dalí i des de qualsevol dispositiu mòbil. Aleshores per crear aquesta visita virtual vàrem contractar a l'empresa Kow my Story dirigida per Pep Torres i que van utilitzar la tecnologia nord-americana Matterport, per digitalitzar els espais en format 3D i de resolució 4K. El treball de creació d'aquest nou recorregut virtual ha consistit en l'escaneig amb làser, la presa de fotografies d'alta resolució i la filmació amb càmeres 360º dels espais del museu.

També el president de la Fundació Gala-Salvador Dalí, Jordi Mercader, va plantejar actuacions immediates i un pla a llarg termini per adaptar-se als nou temps, aleshores: es potencià el públic de proximitat i la qualitat de la visita, es desenvolupà una política d'atracció als nostres museus més sofisticada, s'ha potenciat el nostre departament de drets, s'ha seguit fent les exposicions en tercers països, s'ha portat a terme una política selectiva de productes d'alta qualitat, s'ha fomentat iniciatives editorials en col·laboració amb institucions acreditades del món de l'art, i per l'últim, s'ha donat un impuls nou a la presència a les xarxes socials, reforçant la dimensió virtual de totes les activitats.

- 3. Els recursos tecnològics han permès a les institucions continuar treballant sobre l'oferta de productes culturals, en quina mesura han ajudat al vostre equip a treballar amb les noves alternatives? Considereu que us han aportat resultats positius i que heu crescut en l'àmbit digital?**

Bàsicament creiem que sí que hem pogut créixer en aquest àmbit digital, sobretot perquè hem tingut la possibilitat de poder contractar al personal especialitzat en aquest àmbit, i d'aquesta manera hem pogut oferir nou contingut digital al públic, i d'aportar noves experiències tant per al públic com per l'equip professional. Aleshores, sí, ens han aportat resultats positius perquè hem pogut experimentar i oferir nova tecnologia, i a part ens ha permès seguir treballant i el resultat final ha sortit fenomenal.

4. Disposàveu d'equipament suficient i qualitatiu o heu tingut problemes per fer aquest pas al món digital?

Sí que és cert que ja disposàvem de continguts digitals, però per adaptar-nos ràpidament i potenciar els nostres continguts digitals vam haver de contractar el personal especialitzat en la nova tecnologia, per poder oferir al públic unes noves experiències i d'oferir la possibilitat de visitar – encara que fos digitalment – el Teatre-Museu Dalí, i com et vaig comentar anteriorment vàrem contractar l'empresa Know my Story per crear el recorregut digital del museu. També vàrem seguir treballant en les nostres xarxes socials, que per aquests mitjans teníem més interacció amb el públic i vam fer tot el possible perquè el públic gaudís dels nostres continguts digitals.

5. Com s'ha vist afectada la demanda de continguts culturals en el temps de pandèmia? Penseu que l'interès cultural s'ha anat perdent, o pel contrari el públic ha anat reclamant continguts culturals durant el confinament?

Quan vam posar en marxa la visita virtual del Teatre-Museu Dalí durant el confinament, vam rebre unes 780.200 visites d'usuaris que van poder gaudir d'aquesta experiència, ja que aleshores era l'única manera d'accedir a la cultura i a l'art, i vam rebre una valoració positiva. Aleshores, creiem que el públic ha gaudit dels continguts culturals i han estat necessaris durant el confinament.

6. En aquests moments, després dels avenços que s'han produït després del confinament, heu recuperat l'oferta de continguts culturals en format presencial? Si finalment es recupera la presencialitat total, els plans alternatius en el món digital continuaran en actiu?

Sí, nosaltres vam reobrir l'11 de juliol, va ser quan les autoritats sanitàries ens van permetre, aleshores, la nostra reobertura del Teatre-Museu Dalí va coincidir amb la inauguració de l'exposició "Dalí: el surrealisme soc jo" que va permetre veure juntes, per primera vegada, les dotze obres surrealistes del fons de la Fundació. Que vull dir amb això, que el públic sempre reclamarà la presencialitat, i creiem que un museu sempre ha d'estar amb contacte presencial amb el públic, a més, el públic ha de tenir accés presencial a la cultura i a l'art. Els continguts digitals mai podran substituir la presencialitat en la cultura.

Ja anteriorment de la pandèmia fèiem ús de les plataformes digitals i ens funcionaven molt bé, és veritat que amb la pandèmia vàrem d'haver de crear nous continguts i potenciar els continguts culturals amb la tecnologia innovadora. Aleshores, per dir-ho d'alguna manera, el confinament ens ha empès a treballar amb la tecnologia innovadora, i creiem que ens ha aportat resultats positius i volem seguir treballant en aquesta direcció.

PROCÉS DE REOBERTURA

7. Després del confinament, en el moment que el Govern anuncia la reobertura dels centres culturals sota limitacions específiques, la reobertura al públic es fa amb facilitat o teniu problemes per ajustar-vos? Teniu dificultats per les modificacions i els canvis constants que es van anunciant progressivament?

Després de quasi quatre mesos de tancament, reobrir els nostres tres museus suposava un cost elevat per a la Fundació, que més o menys ha xifrat més de mig milió d'euros, tan sols per als dos mesos d'estiu, ja que nosaltres vam reobrir l'11 de juliol. També la reobertura va ser gràcies a les institucions públiques que varen contribuir.

Respecte als canvis constants sobre les mesures sanitàries, des d'un bon principi hem adoptat totes les garanties i seguint els protocols sanitaris més estrictes, com ara: reducció de l'aforament, nous horaris, obligatorietat de portar la mascareta, creació d'un recorregut unidireccional, presa de la temperatura i distància mínima d'1,5 metres. Sí que és cert que per causa dels protocols sanitaris, vam haver de tornar a tancar després de Reis i vam reobrir per Setmana Santa, són dificultats i canvis constants que ens trobem per camí, però ens hi intentem adaptar ràpidament a aquesta situació.

8. Fins ara, us ha anat funcionant el sistema de reobertura que us fan seguir? Heu vist adequat el sistema que s'ha seguit o considereu que hauria d'haver estat diferent?

Considerem que a la fi aquest sistema ens ha permès garantir la seguretat i la qualitat de la visita, des del principi hem complert amb la normativa de seguretat sanitària, fent que el visitant se senti segur i còmode. Creiem que sí que ens ha funcionat el sistema de reobertura perquè els museus s'han adaptat a l'evolució de la pandèmia, alhora els visitants han valorat positivament la seva experiència artística i han agraït les mesures anti-covid adoptades. També voldria destacar, que a conseqüència de les mesures adoptades per les autoritats sanitàries, els nostres tres museus han obert un 55% menys de dies que l'any 2019, i amb un aforament limitat al 30% de la seva capacitat. Això vol dir que, hem rebut un 82% menys de visitants durant el 2020, a causa de la pandèmia, a més, els ingressos per taquilla han caigut un 83%, cosa que va complicar la nostra situació.

9. El vostre equip professional com s'ha pres treballar en aquestes condicions de reobertura? I el públic que n'opina?

Ha sigut una situació difícil per tothom, però no hem tingut cap altre remei que acostumar-se a aquesta situació que vivíem per la pandèmia, i intentar fer-la més agradable.

Respecte a l'opinió del públic, el mes d'agost de l'any passat, vam participar en un estudi de la Universitat de Girona amb el títol de 'El comportament turístic als museus en temps de Covid', que va dur a terme el Grup de Recerca del Laboratori Multidisciplinar de Recerca en Turisme. Aleshores, aquest estudi analitzava el comportament del visitant turista no de proximitat, durant la pandèmia en relació amb les mesures de prevenció sanitària que vam haver d'adoptar. L'estudi, exactament recull la valoració de l'experiència que té el visitant, i va resultar que vam obtenir una puntuació de 8,6, percebent de forma positiva l'afectació de les

mesures sanitàries adoptades. El visitant també va valorar positivament qüestions com el contacte amb l'obra d'art (que hem rebut una puntuació de 9,3), l'aforament, la seguretat, el recorregut pautat i la distància social. És cert que troben a faltar la visita guiada, però entenen perfectament que és per la situació de pandèmia. I per resumir, descriuen la seva visita com a diferent, curiós, sorprenent...

ESTABILITAT ECONÒMICA

10. En general, en quina situació econòmica es troba la institució en aquest punt de la pandèmia?

Tant l'any passat com aquest, en obrir pocs mesos doncs els ingressos han estat molt baixos, per reobrir els museus també ens va suposar un cost elevat. També el fet d'haver tancat dos cops els museus durant uns quants mesos va agreujar la nostra situació, per tant, la nostra situació econòmica no és la millor, però a poc a poc ens estem recuperant, també esperem recuperar al màxim possible del públic durant l'estiu, per així millorar la nostra situació.

11. Des de l'inici de la pandèmia heu rebut suport econòmic per part del govern o altres organitzacions? Ha estat a l'altura de les vostres necessitats i expectatives?

Sí, hem rebut una petita ajuda per part de les institucions públiques que van contribuir. I sí, perquè ens han ajudat a poder reobrir els nostres museus.

12. Quin impacte ha suposat per la institució la falta de recursos econòmics? En què ha afectat?

13. La institució s'ha trobat en obligació d'aplicar els ERTO als professionals que hi treballen?

Sí, en alguns casos hem hagut d'aplicar els ERTO, però és cert que l'aportació ha arribat a compensar fins al cent per cent dels salaris més baixos.

PERSPECTIVA DE FUTUR

14. Davant d'aquesta situació de pandèmia que es desconeix quan acabarà, teniu en ment elaborar projectes de futur encarats a conviure amb aquesta situació? O pel contrari, esteu mentalitzats esperar que acabi la pandèmia per retornar a la normalitat?

De moment, el nostre objectiu principal és poder recuperar el públic presencial i esperem que aquest estiu el puguem recuperar del tot. També seguirem treballant en aquests dos formats físic i presencial, perquè així podrem arribar als dos públics, el de proximitat i el llunyà.

15. En cas d'una futura situació similar a la viscuda a la pandèmia, creieu que estaríeu més preparats per afrontar-la? Actuaríeu d'una forma diferent?

Creiem que sí, perquè durant el confinament ens ho vam haver de gestionar en molt poc temps, gairebé poques setmanes. I ara disposem de tecnologia innovadora, també tenim unes quantes referències al respecte, per tant, creiem que podríem estar encara més preparats.

ENTREVISTA MUSEU DEL JOGUET DE CATALUNYA

Per a la realització de l'entrevista al Museu del Joguet de Catalunya, s'ha entrevistat al seu director i fundador, Josep Maria Joan Rosa. És un col·leccionista figuerenc, i que anteriorment de crear el seu Museu del Joguet, va començar a reunir joguets, jocs i documentacions sobre el món del joguet. Concretament porta la direcció del museu i s'encarrega de la seva gestió.

EFFECTES DEL CONFINAMENT

- 1. El Govern declara l'estat d'alarma el 14 de març que porta a la població a confinar-se, aleshores les institucions culturals es veuen obligades a suspendre les seves activitats, com vau rebre la notícia?**

En la meua opinió crec que ja estava anunciat, sobretot els que hem llegit diaris i notícies ja sabíem que en un moment o l'altre podria passar, aleshores no ens va estranyar molt.

- 2. En el període de confinament, veient que l'estat d'alarma s'allargava de forma sistemàtica dues setmanes, vau plantejar algun pla alternatiu per seguir oferint continguts culturals al públic? De quina manera?**

Sí, però sense exagerar tant com les altres institucions, és cert que tothom es va posar a oferir continguts digitals, però com que nosaltres ja en teníem uns quants que funcionaven en vam afegir de més, però no pas com una cosa molt important... El que vam fer és planejar i tenir en ment preparar exposicions per quan és obrís el museu. També hem estat treballant amb continguts digitals en la nostra pàgina web, també vam fer alguns continguts i notícies en les nostres xarxes socials com Instagram, Facebook...

- 3. Els recursos tecnològics han permès a les institucions continuar treballant sobre l'oferta de productes culturals, en quina mesura han ajudat al vostre equip a treballar amb les noves alternatives? Considereu que us han aportat resultats positius i que heu crescut en l'àmbit digital?**

És cert que hi va haver com una febre per treballar i oferir continguts digitals, que es va demostrar que tampoc ha servit tant tot això, va resultar tot això de manera exagerada... Nosaltres vam seguir treballant amb continguts online com sempre, com abans del confinament, i ho vam fer amb la nostra pàgina web.

- 4. Disposàveu d'equipament suficient i qualitatiu o heu tingut problemes per fer aquest pas al món digital?**

No, de vegades dèiem que hem de millorar això, però no sempre hi havia temps, i en aquells moments no ho vam poder fer. Però evidentment abans de tornar a obrir, el dia de l'obertura el 17 de juliol, vam fer un projecte d'adaptació. Sobretot vam complir amb totes les noves mesures que vam rebre, vam treure tots els objectes que les persones podien tocar, etc.

- 5. Com s'ha vist afectada la demanda de continguts culturals en el temps de pandèmia? Penseu que l'interès cultural s'ha anat perdent, o pel contrari el públic ha anat reclamant continguts culturals durant el confinament?**

En la meua opinió, sí que s'ha reclamat però també és perquè es va començar a oferir moltíssim aquest tipus de contingut digital i també com et vaig comentar va ser com una febre.

6. En aquests moments, després dels avenços que s'han produït després del confinament, heu recuperat l'oferta de continguts culturals en format presencial? Si finalment es recupera la presencialitat total, els plans alternatius en el món digital continuaran en actiu?

Sí, aquest museu és per al públic i és de tothom, però sí que és cert que ha funcionat molt més bé quan hem tornat a obrir a partir de juliol i hem tornat a oferir continguts en format presencial. El personal de visita ha estat molt respectuós, més pacient alhora de la reobertura del museu i durant tot el seu temps obert un altre cop al públic... Hem hagut de redistribuir la visita, aleshores, ara han d'entrar primer de tot per la segona planta uns 20 visitants, mentrestant oferim la primera sala per visitar i esperar.

PROCÉS DE REOBERTURA

7. Després del confinament, en el moment que el Govern anuncia la reobertura dels centres culturals sota limitacions específiques, la reobertura al públic es fa amb facilitat o teniu problemes per ajustar-vos? Teniu dificultats per les modificacions i els canvis constants que es van anunciant progressivament?

Ja ens hi hem adaptat nosaltres, però és clar vam veure que això s'allargava uns quants mesos i, per això, vam treure les coses que les persones podien tocar, com els papers, jocs que els visitants podien jugar, etc. i una sala que teníem que quan s'acaba la visita servia per jugar que la vam haver de tancar.

No hi ha hagut masses la veritat, en museus concretament, per exemple nosaltres teníem un auditori de 120 persones i clar l'any passat havíem de presentar dos llibres immediatament perquè s'apropava el Sant Jordi, i ja no els vam poder presentar, i els vam presentar aquest any d'una altra manera; i el que vam fer va ser desmuntar una tercera part d'auditori, i convertir-ho en una nova sala d'exposicions, almenys podíem ensenyar més coses, pensant que el nostre museu a diferència dels altres museus. Aleshores, el fons que tenim és de 24 mil joguets i de moment s'exposen 8 mil, vol dir els altres que fem servir per a aquestes exposicions per una altra exposició temporal que hi ha addicional pel museu, com que vam haver de tancar la sala que servia per a jugar, vam poder crear aquesta nova sala adaptada. O sigui, ens vam adaptar com vam poder, però el resultat és positiu.

8. Fins ara, us ha anat funcionant el sistema de reobertura que us fan seguir? Heu vist adequat el sistema que s'ha seguit o considereu que hauria d'haver estat diferent?

Jo crec que en certa part sí, ha funcionat i ha estat adequat, també perquè no hem tingut d'una altra pandèmia anteriorment i no en teníem referències, però sobretot els visitants s'han adaptat bé a les noves mesures com: l'aforament limitat, les esperes, etc. i l'equip professional també en certa manera s'ha adaptat sense cap mena de problema. Així que, en certa manera el funcionament del sistema de

reobertura del museu ha permès a reobrir amb molta més seguretat, i poder tenir el museu obert al públic.

9. El vostre equip professional com s'ha pres treballar en aquestes condicions de reobertura? I el públic que n'opina?

El públic disposa d'una llibreta per emplenar-la quan acaba la visita, per donar la seva opinió sobre les sales i en general. I l'altre dia me'ls llegia i l'opinió és positiva, es veu que estan contents. És molt cert que els visitants són molt respectuosos. Amb les jornades de portes obertes que vam fer per les festes de Santa Creu hi va venir molta gent i hi havia molta cua, però s'ho van prendre bastant bé. Nosaltres hem tingut amb aquestes ordenances, com que vam entrar en un ERTO, i per estalviar diners, i clar nosaltres rebem una petita part d'ingressos de l'ajuntament, aleshores com que estàvem en un ERTO i quan vam tornar a obrir no ens podíem permetre contractar a cap empresa de neteja per culpa de l'ERTO, i per exemple el personal de les xarxes socials, el personal del muntatge de les exposicions, entre tots ens dedicàvem una hora a netejar el museu abans d'obrir, i ningú va protestar, ens ho vam intentar prendre positivament. Actualment el personal no fa exactament la seva feina, fan una feina inferior amb el mateix salari, però hi ha aquesta cosa que ens hem hagut d'adaptar a aquesta situació i esperem poder solucionar-ho, i nosaltres per poder-ho solucionar-ho, hem de tenir una altra vegada el públic.

ESTABILITAT ECONÒMICA

10. En general, en quina situació econòmica es troba la institució en aquest punt de la pandèmia?

Com vam tornar a obrir l'any passat, l'Ajuntament de Figueres va veure el nombre dels visitants que teníem respecte de tots els anys anteriors, i ens van dir que els hi agradaria que el museu no tanques i en tot cas ens ajudarien. Evidentment ens van ajudar a fer que poguéssim mantenir el museu obert. I ara veurem aquest any que passa, perquè ara per la Setmana Santa s'ha mogut una mica, i a veure com serà l'estiu. No sabem on arribarem, però sabem que l'Ajuntament de Figueres vol que siguem una fundació oberta, no només per les escoles, sinó també pels visitants en general, per la gent gran, per tothom.

11. Des de l'inici de la pandèmia heu rebut suport econòmic per part del govern o altres organitzacions? Ha estat a l'altura de les vostres necessitats i expectatives?

Jo et destacaria això que t'he comentat de l'ajuntament, que una petita ajuda sí que hem rebut. Els altres et donen cinc mil euros per comprar el projector, entre altres materials, però després també moltes despeses com tot això que ens acaben de portar els materials de la neteja ens ho hem pagat nosaltres mateixos perquè el compromís sanitari del museu ens l'hem agafat molt seriosament, i això val uns diners.

12. Quin impacte ha suposat per la institució la falta de recursos econòmics? En què ha afectat?

Sí que hem obtingut una petita ajuda de l'ajuntament com t'he comentat anteriorment, però la veritable falta han estat els visitants per culpa de la pandèmia, que ens hem vist obligats aplicar els ERTO.

13. La institució s'ha trobat en obligació d'aplicar els ERTO als professionals que hi treballen?

Sí, perquè si no haguéssim aplicat els ERTO, doncs hauríem d'haver tancat immediatament, i en teníem la setmana santa que ja no va existir i econòmicament miracles no se'n poden fer.

PERSPECTIVA DE FUTUR

14. Davant d'aquesta situació de pandèmia que es desconeix quan acabarà, teniu en ment elaborar projectes de futur encarats a conviure amb aquesta situació? O pel contrari, esteu mentalitzats esperar que acabi la pandèmia per retornar a la normalitat?

Jo crec que, primer de tot no entenc res de pandèmies, però estic segur que no és allò que aquí s'acaba la pandèmia i després ja està, això no tornarà a ser mai igual, però com té comentat abans ens agrada veure les coses positives i mirar positivament. Ara quan vénen a veure'ns escoles per l'excursió, els nens mateixos ensenyen el front per prendre la temperatura, també han assumit fer cues amb tranquil·litat, cosa que fer cues antigament era un caos, i són un d'aquests aspectes positius, que no és que ens hagi ajudat a fer cues sinó que tothom ha pensat que és necessari.

15. En cas d'una futura situació similar a la viscuda a la pandèmia, creieu que estaríeu més preparats per afrontar-la? Actuaríeu d'una forma diferent?

Cada pandèmia pot ser que sigui diferent, evidentment ha estat tot una experiència que no ens havíem ni imaginat, i ja et dic l'any que ve nosaltres complim quaranta anys, fins a quaranta anys no ens ho havíem imaginat tot això que ha passat. Si aquesta pandèmia hagués passat el mes de juliol de 1982 que és quan el museu va obrir, segurament el museu no existiria. Hi ha hagut anys que de cop hi venien molts russos, un altre any hi venien molts italians per al mundial de futbol d'Espanya. Últimament hi venen amb més quantitat els francesos que per ells ser un usuari del museu és una cosa normal, en canvi, aquí encara és una cosa excepcional.

ENTREVISTA TEATRE EL JARDÍ

Per a la realització de l'entrevista al Teatre El Jardí, s'ha entrevistat a la seva directora, Aina Baig Caamaño, directora d'arts escèniques del teatre des del 2019. Concretament el seu encàrrec és la gestió de la programació dels tres equipaments escènics municipals de l'Ajuntament de Figueres: Teatre Municipal El Jardí, Sala La Cate i Auditori Caputxins.

EFFECTES DEL CONFINAMENT

- 1. El Govern declara l'estat d'alarma el 14 de març que porta a la població a confinar-se, aleshores les institucions culturals es veuen obligades a suspendre les seves activitats, com vau rebre la notícia?**

Va ser quan ens va enganxar de cop en mitja temporada, amb moltes entrades venudes d'espectacles, però vam tenir la sort que la majoria dels teatres estem en contacte a nivell de Catalunya i amb tots els responsables de cada equipament. Aleshores, ens vam trobar diverses vegades per parlar de com ho plantegem, quines mesures hem de prendre amb funció també del Procicat i tot va ser sobre la marxa. És cert que va ser molt de cop i ningú sabia massa res perquè va ser: tanquem d'un dia per l'altre, i en aquest sentit no va ser fàcil de gestionar, sobretot per això, perquè implicava suspendre espectacles, companyies que hi havia uns contractes amb unes condicions... En resum, va resultar ser com una sorpresa i de gestionar-ho com puguem.

- 2. En el període de confinament, veient que l'estat d'alarma s'allargava de forma sistemàtica dues setmanes, vau plantejar algun pla alternatiu per seguir oferint continguts culturals al públic? De quina manera?**

Nosaltres, durant tot el confinament, a través de les xarxes socials més enllà d'informar d'ajornaments, de canvis, mètodes, el tema de la devolució de les entrades, etc. sí que vam intentar improvisar doncs crear continguts com per exemple va haver-hi la campanya aquesta que es va impulsar sobretot des del lliure del "Show must go on" i deferents teatres, d'oferir continguts culturals gratuïts, és a dir, el que vam fer bàsicament va ser crear continguts per exemple: vam engegar tres tipus de campanya, una era sobre "15 anècdotes sobre els equipaments escènics", que explicàvem anècdotes que havien passat durant els espectacles; una altra de "15 curiositats" sobre qüestions històriques que havien passat en els equipaments escènics, tant en la Cate com als Caputxins i Teatre; i també vam demanar als espectadors habituals que es gravessin explicant quina era la millor obra que havien vist durant el confinament. Aleshores, vam alternar aquestes tres campanyes, i també vam compartir continguts d'altres teatres, com també recomanàvem espectacles teatrals perquè la gent ho veies des de casa... Però sí que la voluntat va ser dinamitzar en tot moment, és a dir, encara que no poguéssim fer exhibició dels espectacles en els equipaments escènics volíem que les persones disposessin de contingut a casa i poguessin seguir gaudint de cultura encara que fos de forma online.

- 3. Els recursos tecnològics han permès a les institucions continuar treballant sobre l'oferta de productes culturals, en quina mesura han ajudat al vostre equip a treballar amb les noves alternatives? Considereu que us han aportat resultats positius i que heu crescut en l'àmbit digital?**

Sí, en aquest sentit suposo que en estar confinats a casa, el que es podia fer era bàsicament consumir el contingut digital, les xarxes socials, i el que s'oferia, i en aquest sentit estem molt contents. Però no sabem fins a quin punt hem crescut o no, vull dir, nosaltres ja teníem uns seguidors que tampoc han crescut exponencialment arran de la pandèmia, però sí que hem notat una interacció amb el públic i ens han ajudat perquè clar no hauríem pogut oferir cap tipus de contingut, és a dir, nosaltres ho hem explotat més del normal durant la pandèmia.

4. Disposàveu d'equipament suficient i qualitatiu o heu tingut problemes per fer aquest pas al món digital?

Nosaltres disposàvem de les xarxes socials, sí que és veritat que en aquest sentit no tenim a una persona responsable de comunicació, sí que ara tenim a una noia en pràctiques que ens ajuda, però no disposem de la figura, de la persona de comunicació i bàsicament aquesta figura la feia jo com a directora i també portava la comunicació. I clar, a vegades sí que jo no puc tenir prou recursos, sí que és cert que podem disposar d'un canal en les xarxes socials com és el Facebook, Instagram i entre d'altres, també moltes companyies ja te l'ofereixen... Al final gravar-se, per exemple el que et comentava sobre gravar-se un vídeo ho pot fer tothom. Sí que és limitat, és a dir, fem el bàsic que pot fer un usuari habitual de les xarxes, però no tenim un perfil concret de comunicació de vegades fa que no pugui arribar a tot, però dintre de tot el que és bàsic sí.

5. Com s'ha vist afectada la demanda de continguts culturals en el temps de pandèmia? Penseu que l'interès cultural s'ha anat perdent, o pel contrari el públic ha anat reclamant continguts culturals durant el confinament?

Amb la campanya que vam fer perquè les persones hi participin penjant els seus vídeos, sí que es van mostrar predisposats a participar i a gaudir del contingut digital que oferíem i tot, i per les xarxes socials la interacció també va ser molt bona.

6. En aquests moments, després dels avenços que s'han produït després del confinament, heu recuperat l'oferta de continguts culturals en format presencial? Si finalment es recupera la presencialitat total, els plans alternatius en el món digital continuaran en actiu?

Crec que en el cas de les arts escèniques i les arts en viu, crec que ja ho diu el nom, són arts en viu i personalment crec que ha sigut una cosa molt temporal per posar com un "parxe", però que al final el que la gent vol és la presencialitat i venir a veure espectacles.

Sí que va estar bé veure continguts online i poder veure obres de teatre, però no és el mateix veure-ho presencialment que habitualment. Crec que potser la gent, el que et comentava que sí que hi ha una activitat a l'hora de fer una difusió de les propostes i les xarxes socials segueixen molt actives, això com a canal de difusió i d'arribar al públic per saber el que es fa, però la presencialitat és millor en el cas de les arts escèniques i musicals és essencial, vull dir, les xarxes socials i el món virtual pot seguir sent present, però crec que aquí és necessari la presencialitat, sinó l'experiència no és la mateixa.

PROCÉS DE REOBERTURA

7. Després del confinament, en el moment que el Govern anuncia la reobertura dels centres culturals sota limitacions específiques, la reobertura al públic es fa amb facilitat o teniu problemes per ajustar-vos? Teniu dificultats per les modificacions i els canvis constants que es van anunciant progressivament?

Clar aquí hi impliquen moltes coses, i és que els circuits d'entrada, de sortida, de tot... per part del personal de la sala com potser habitualment estava acostumat a fer

unes tasques més senzilles de fer control d'accés, que el públic surti ordenament, etc. clar això s'intensifica fins al punt que s'ha de prendre la temperatura a tothom quan entra, l'entrada ha de ser ordenada amb les distàncies, intentar en la mesura del que sigui possible guardar distàncies de cua, amb l'entrada que el públic no s'intenti creuar... Al principi sí que era molt restrictiu, ara ho segueix seguint, però suposo que avui dia com la gent té les dinàmiques és més fàcil, perquè al principi la gent no s'ho coneixia i els hi costava molt i devies ser més estricta. També vam haver-hi d'ampliar el personal de sala que fins ara potser amb quatre-centes persones doncs ara necessitem cinc o sis, una mica per intentar establir aquest ordre i complir amb les mesures. Això segurament ha estat el més difícil d'aplicar i sobretot que la gent en sigui conscient perquè a la gent encara li costa habitar-se a aquesta situació. Però després d'un any, sí que el públic ha estat molt més mentalitzat de tots els passos que ha de seguir, per sort ara ja no és tan complicat.

8. Fins ara, us ha anat funcionant el sistema de reobertura que us fan seguir? Heu vist adequat el sistema que s'ha seguit o considereu que hauria d'haver estat diferent?

Personalment, crec que sí que ha funcionat, clar al final cada equipament té la seva arquitectura i tot és diferent i d'altres potser s'adapten ràpidament. Nosaltres en general no hem tingut masses problemàtiques al fet també de tenir un teatre que es pot dividir molt per zones és més fàcil, però entenc que cadascú té una característica diferent i és més complicat, però en general les mesures sí que potser en algun punt poden arribar a semblar exagerades, però veient com ha anat tot després ho entens. Per tant, en aquest cas personalment els he vist adequades, tampoc han estat excessivament desmesurades. És cert que potser ara mateix en el punt que ens trobem, que no estem en el principi de la pandèmia, podríem qüestionar si realment cal seguir-les aplicar totes, com ara prendre la temperatura. Potser en aquestes altures ja no caldria, però nosaltres igualment seguirem aplicant aquests protocols per precaució i perquè al final som equipament segur i és el que volem transmetre que la cultura és segura, però potser podria modificar-se algunes coses.

9. El vostre equip professional com s'ha pres treballar en aquestes condicions de reobertura? I el públic que n'opina?

El que és l'equip professional en el cas del personal de sala simplement s'ha adequat a la normativa i el personal tècnic tenen un treball afegit per la precaució i els protocols sanitaris, però no els hi ha suposat un canvi enorme. I pel que fa al públic en general nosaltres no hem tingut mai cap accident, tothom s'ha intentat acostumar i fer cas a les mesures sanitàries, és cert que com et comentava abans que al principi de la reobertura del teatre al públic li ha costat una mica adaptar-se a les noves mesures, però actualment són molt més conscients i ho respecten. Sí que és veritat que el públic adult, més gran, ha deixat de venir suposo que per la por, però en canvi, l'hem rejuenit una mica, ha començat a venir un públic més jove, i esperem que aviat puguem recuperar tot el públic.

ESTABILITAT ECONÒMICA

10. En general, en quina situació econòmica es troba la institució en aquest punt de la pandèmia?

Pel que fa a la cultura sempre ha estat deficitària, i també en els últims anys Figueres ha estat intentant tenir uns preus molt econòmics per tal de donar accés a la cultura a tothom, per tant, en aquest sentit els beneficis segueixen sense tirar coets. Sí que és veritat que estem al 50%, per tant, les pèrdues són molt més grans. La Generalitat oferta ajuts per compensar aquesta pèrdua, però tot i això, a nivell d'aforament nosaltres no ens podem queixar perquè som un teatre de nou-centes localitats, que la meitat són quatre-centes cinquanta, per tant, teníem aquest marge per jugar. Sí que hi han hagut pèrdues, però segurament en comparació amb l'equilibri d'uns altres teatres, el nostre 50% i a vegades és l'aforament que fem de molts de dies, no hem omplert aquest 50% com segurament teatres petits sí. Per tant, els ingressos no han estat els ideals, però tampoc ens podem queixar perquè hem tingut públic perquè tenim l'avantatge de tenir un teatre gran. Sí que les altres sales com La Cate i Caputxins doncs s'han limitat més. Però econòmicament està clar que ens ha afectat a tots i els ingressos han baixat, però segurament podria haver estat pitjor.

11. Des de l'inici de la pandèmia heu rebut suport econòmic per part del govern o altres organitzacions? Ha estat a l'altura de les vostres necessitats i expectatives?

Nosaltres directament com a ajuntament, sí que a nivell de cultura i d'arts escèniques la Generalitat ha ajudat econòmicament a les companyies pagant-li el 40% del catxet, independentment de si ajornaven com si suspèien. I nosaltres sí que ara hi ha aquesta subvenció que permet recuperar el 50% perdut per pèrdua d'entrades. Per tant, d'ajut sí que han estat oferint dintre de les limitacions que tenen perquè han d'ajudar a tots els sectors.

12. Quin impacte ha suposat per la institució la falta de recursos econòmics? En què ha afectat?

13. La institució s'ha trobat en obligació d'aplicar els ERTO als professionals que hi treballen?

Al ser una administració pública no.

PERSPECTIVA DE FUTUR

14. Davant d'aquesta situació de pandèmia que es desconeix quan acabarà, teniu en ment elaborar projectes de futur encarats a convida amb aquesta situació? O pel contrari, esteu mentalitzats esperar que acabi la pandèmia per retornar a la normalitat?

Clar el nostre objectiu i futur que veiem és poder tornar a la normalitat i poder tenir nou-centes persones aquí, clar no sé quan ens traurem la mascareta, però nosaltres esperem que almenys passat l'estiu puguem recuperar el 70% d'aforament perquè ens pugui entrar una mica més de públic més enllà del 50%. I esperem i desitgem de poder tornar algun dia a la normalitat d'abans.

15. En cas d'una futura situació similar a la viscuda a la pandèmia, creieu que estaríeu més preparats per afrontar-la? Actuaríeu d'una forma diferent?

Crec que segurament sí, nosaltres vam fer una gestió com dic jo de gestionar pandèmies, perquè de cop has de gestionar devolucions d'entrada, fer un pla de

mesures, i clar tot això ho vam organitzar en temps rècord. Sí que és veritat que hi havia mesures que teníem temps fins a l'agost, i més o menys teníem referències, però és cert que t'has d'adaptar molt ràpidament a gestionar tot això. I sí que estaríem més preparats perquè ja n'hem viscut una i vam haver de fer-ho en dues setmanes i gestionar-ho com vam poder, i ara mateix ho hem pogut gestionar més ràpidament.